

महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे
आणि भारतातील राज्यांचे निवडक
निर्देशक २०११-१२

Selected Indicators for Districts in
Maharashtra and States in India
2011-12

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई
Directorate of Economics & Statistics, Government of Maharashtra, Mumbai

[http:// mahades.maharashtra.gov.in](http://mahades.maharashtra.gov.in)

(अ) महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे
आणि
(ब) भारतातील राज्यांचे
निवडक निर्देशक
सन २०११-१२

SELECTED INDICATORS
FOR
A) DISTRICTS IN MAHARASHTRA
AND
B) STATES IN INDIA
2011-12

जिल्हावार निवडक निर्देशक

District wise Selected Indicators

जिल्हावार निवडक निर्देशक /

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	दर चौरस कि. मी. भौगोलिक क्षेत्रामागे लोकसंख्येची घनता/ Density of population per sq. km. of geographical area	स्त्री-पुरुष प्रमाण (प्रति हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या)/ Sex Ratio (No. of females per thousand males)	बाल लिंग गुणोत्तर (०-६ वर्षे) / Child Sex ratio in ०-6 age group	नागरी लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी शेकडा प्रमाण / Percentage of urban population to total population	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी/ Percentage of Scheduled Castes population to total population	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी/ Percentage of Scheduled Tribes population to total population	लोकसंख्येतील दशवर्षीय वाढीची टक्केवारी / Decadal percentage growth of population during	
संदर्भ वर्ष	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२००१-२०११)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
1	मुंबई शहर	19,652	832	914	100.0	7.1	0.8	(-)/7.6
2	मुंबई उपनगर	20,980	860	913	100.0	6.2	1.1	8.3
3	ठाणे	1,157	886	924	77.0	6.6	13.9	36.0
4	रायगड	368	959	935	36.8	5.1	11.6	19.3
5	रत्नागिरी	197	1,122	936	16.3	4.1	1.3	(-)/4.8
6	सिंधुदुर्ग	163	1,036	922	12.6	6.5	0.8	(-)/2.2
	कोकण विभाग	931	894	921	78.0	6.3	7.0	14.9
7	नाशिक	393	934	890	42.5	9.1	25.6	22.3
8	धुळे	285	946	898	27.8	6.2	31.6	20.1
9	नंदुरबार	277	978	944	16.7	2.9	69.3	25.7
10	जळगाव	360	925	842	31.7	9.2	14.3	14.9
11	अहमदनगर	266	939	852	20.1	12.6	8.3	12.4
	नाशिक विभाग	323	938	876	30.7	9.1	23.3	18.1
12	पुणे	603	915	883	61.0	12.5	3.7	30.4
13	सातारा	287	988	895	19.0	10.8	1.0	6.9
14	सांगली	329	966	867	25.5	12.5	0.6	9.2
15	सोलापूर	290	938	883	32.4	15.0	1.8	12.2
16	कोल्हापूर	504	957	863	31.7	13.0	0.8	10.0
	पुणे विभाग	409	941	880	41.2	12.8	2.2	17.3
	उर्वरित महाराष्ट्र *	485	921	894	53.3	9.2	9.7	16.5
17	औरंगाबाद	366	923	858	43.8	14.6	3.9	27.8
18	जालना	254	937	870	19.3	13.9	2.2	21.5
19	परभणी	295	947	884	31.0	13.5	2.2	20.2
20	हिंगोली	244	942	882	15.2	15.5	9.5	19.3
21	बीड	242	916	807	19.9	13.6	1.3	19.6
22	नांदेड	319	943	910	27.2	19.1	8.4	16.9
23	उस्मानाबाद	219	924	867	17.0	16.0	2.2	11.5
24	लातूर	343	928	889	25.5	19.6	2.3	18.0
	औरंगाबाद विभाग	289	931	870	27.1	15.9	4.0	19.9
	मराठवाडा	289	931	870	27.1	15.9	4.0	19.9
25	बुलढाणा	268	934	855	21.2	18.2	4.8	15.8
26	अकोला	320	946	912	39.7	20.1	5.5	11.3
27	वाशिम	244	930	863	17.7	19.2	6.7	17.3
28	अमरावती	237	951	935	35.9	17.5	14.0	10.8
29	यवतमाळ	204	952	922	21.6	11.8	18.5	12.8
	अमरावती विभाग	245	944	900	27.7	16.9	10.9	13.2
30	वर्धा	206	946	919	32.5	14.5	11.5	5.2
31	नागपूर	470	951	931	68.3	18.6	9.4	14.4
32	भंडारा	294	982	950	19.5	16.7	7.4	5.6
33	गोंदिया	253	999	956	17.1	13.3	16.2	10.1
34	चंद्रपूर	193	961	953	35.2	15.8	17.7	6.4
35	गडचिरोली	74	982	961	11.0	11.3	38.7	10.6
	नागपूर विभाग	229	964	941	42.2	16.2	14.4	10.0
	विदर्भ	236	954	919	35.1	16.5	12.7	11.5
	महाराष्ट्र राज्य	365	929	894	45.2	11.8	9.4	16.0

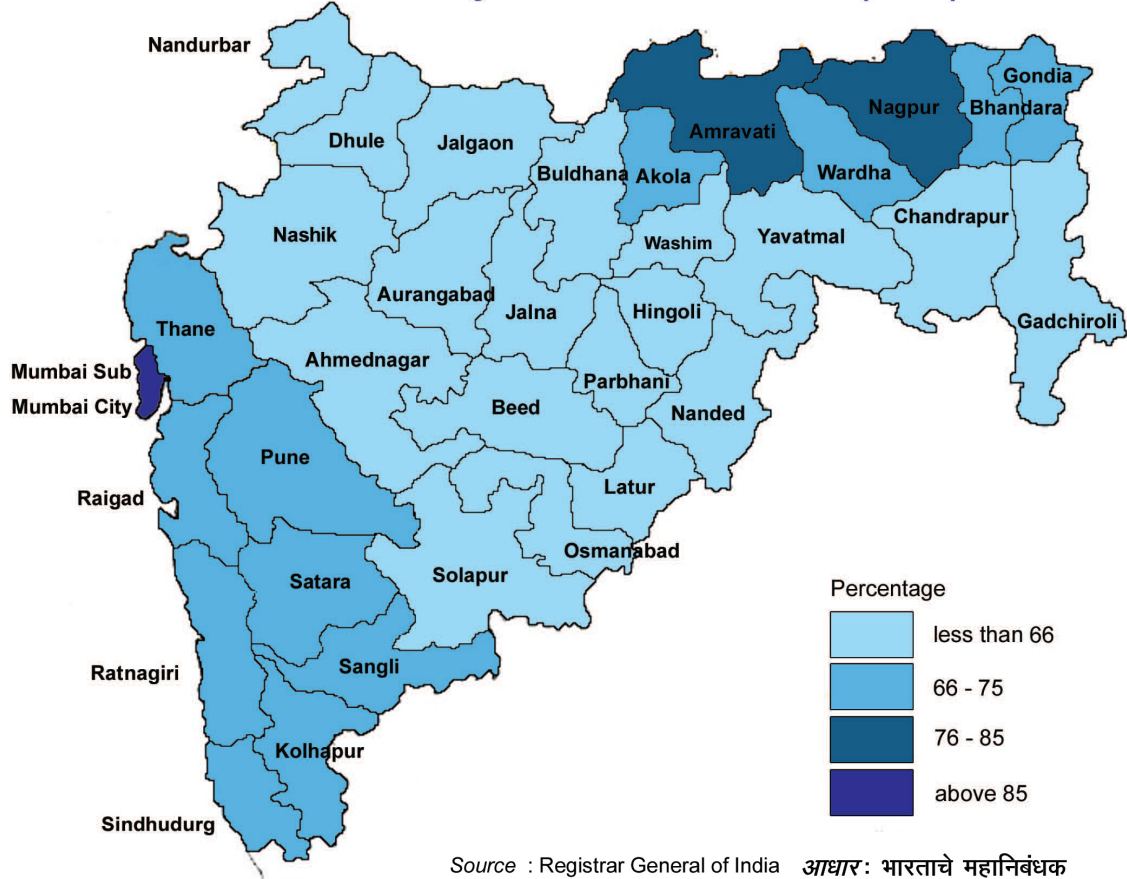
* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

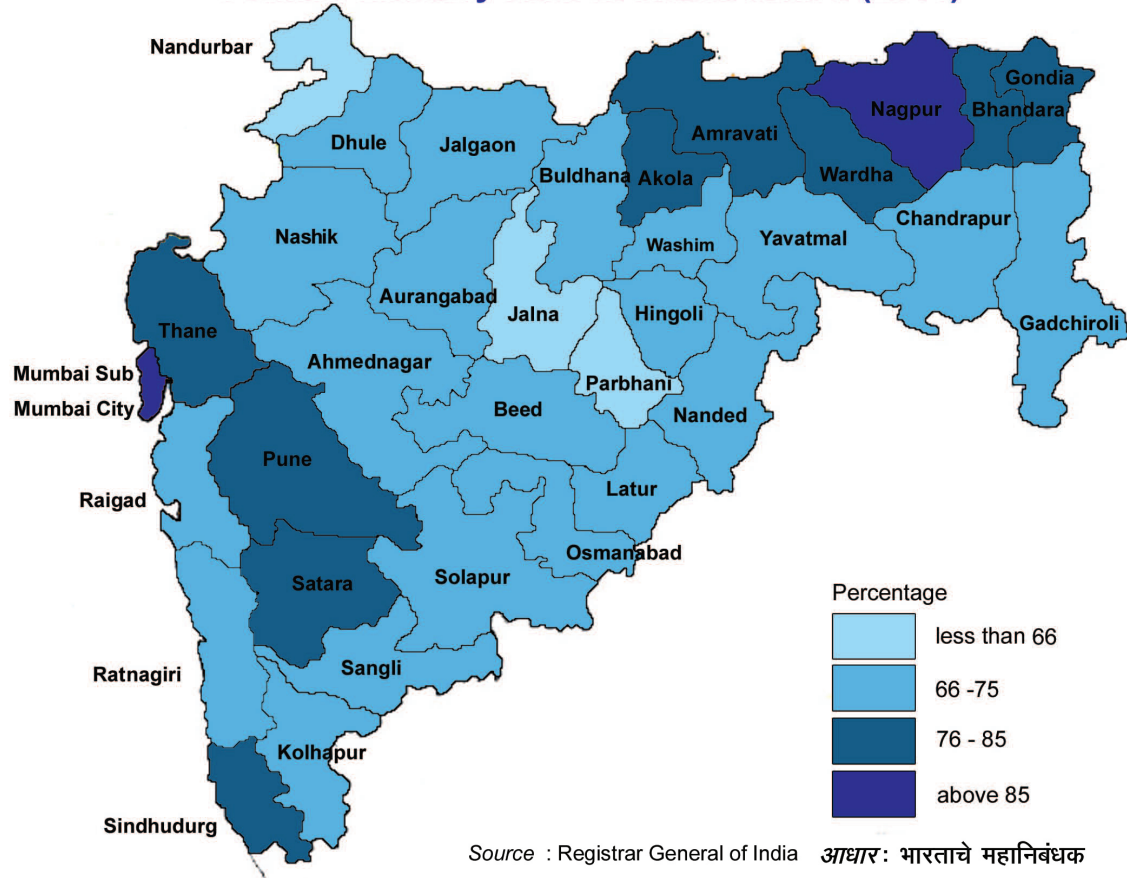
गावाची सरासरी लोकसंख्या (दर गावामागे ग्रामीण लोकसंख्या) / Average village size (rural population per village)	तहसिलातील गावांची सरासरी संख्या / Average number of villages per tahsils	तहसिलातील सरासरी लोकसंख्या (हजारंत) / Average population per tahsils (Thousand)	मुख्यतः काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of main workers to total population	कृषि कामाव्यतिरिक्त इतर कामे करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांशी टक्केवारी / Percentage of workers other than agricultural workers to total workers	मुख्यतः व सीमांतिक काम करणाऱ्या स्त्रियांचा कामातील सहभागाचा दर / Work Participation Rate of main and marginal female workers	District
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२)
(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(2)
---	---	---	39.2	99.1	18.8	Mumbai City
---	---	---	37.6	99.0	18.3	Mumbai Suburban
1,494	114	737	35.5	82.9	21.7	Thane
895	124	176	32.6	62.9	24.7	Raigad
883	170	179	34.4	37.0	36.0	Ratnagiri
1,004	93	106	26.7	40.5	27.2	Sindhudurg
1,080	124	609	36.0	83.9	21.7	KONKAN DIV.
1,829	128	407	41.3	38.6	34.5	Nashik
2,196	169	513	40.3	28.6	36.7	Dhule
1,476	155	275	40.3	18.0	42.8	Nandurbar
1,942	99	282	38.9	29.1	33.3	Jalgaon
2,296	113	325	44.9	28.7	41.1	Ahmednager
1,954	122	344	41.4	31.0	36.8	NASHIK DIV.
1,986	132	674	39.8	67.9	27.5	Pune
1,416	156	273	39.4	34.8	34.2	Satara
2,900	73	282	38.1	36.5	29.9	Sangli
2,554	104	393	40.8	37.0	33.1	Solapur
2,214	100	323	38.9	45.6	30.5	Kolhapur
2,077	114	404	39.6	50.3	30.2	PUNE DIV.
1,729	120	444	38.6	57.7	28.6	REST OF MAHA.*
1,584	146	411	39.1	39.6	31.5	Aurangabad
1,651	120	245	43.1	22.7	40.7	Jalna
1,526	92	204	41.2	25.5	36.0	Parbhani
1,479	135	235	43.7	17.8	41.7	Hingoli
1,526	123	235	44.7	22.0	42.7	Beed
1,588	96	210	39.2	27.7	34.9	Nanded
1,891	91	207	42.3	22.9	37.7	Osmanabad
1,971	93	245	39.3	28.5	31.9	Latur
1,639	110	246	41.1	27.3	36.3	AURANGABAD DIV.
1,639	110	246	41.1	27.3	36.3	MARATHWADA
1,567	100	199	42.8	18.9	38.9	Buldhana
1,266	123	259	38.1	32.5	28.1	Akola
1,412	116	200	42.0	16.5	39.8	Washim
1,131	117	206	36.8	29.9	28.3	Amravati
1,173	116	173	43.1	20.9	40.0	Yavatmal
1,282	113	201	40.5	23.8	34.8	AMRAVATI DIV.
902	122	163	40.7	31.7	34.1	Wardha
912	116	332	35.6	66.3	23.6	Nagpur
1,254	110	171	34.5	27.1	42.4	Bhandara
1,242	110	165	32.8	29.7	42.7	Gondiya
977	98	147	36.5	34.3	37.9	Chandrapur
633	126	89	36.6	19.0	49.1	Gadchiroli
942	113	184	36.0	42.1	33.9	NAGPUR DIV.
1,101	113	192	38.2	33.2	34.3	VIDARBHA REGION
1,503	115	317	38.9	47.3	31.1	MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

Female Literacy Rate in Maharashtra (2001)

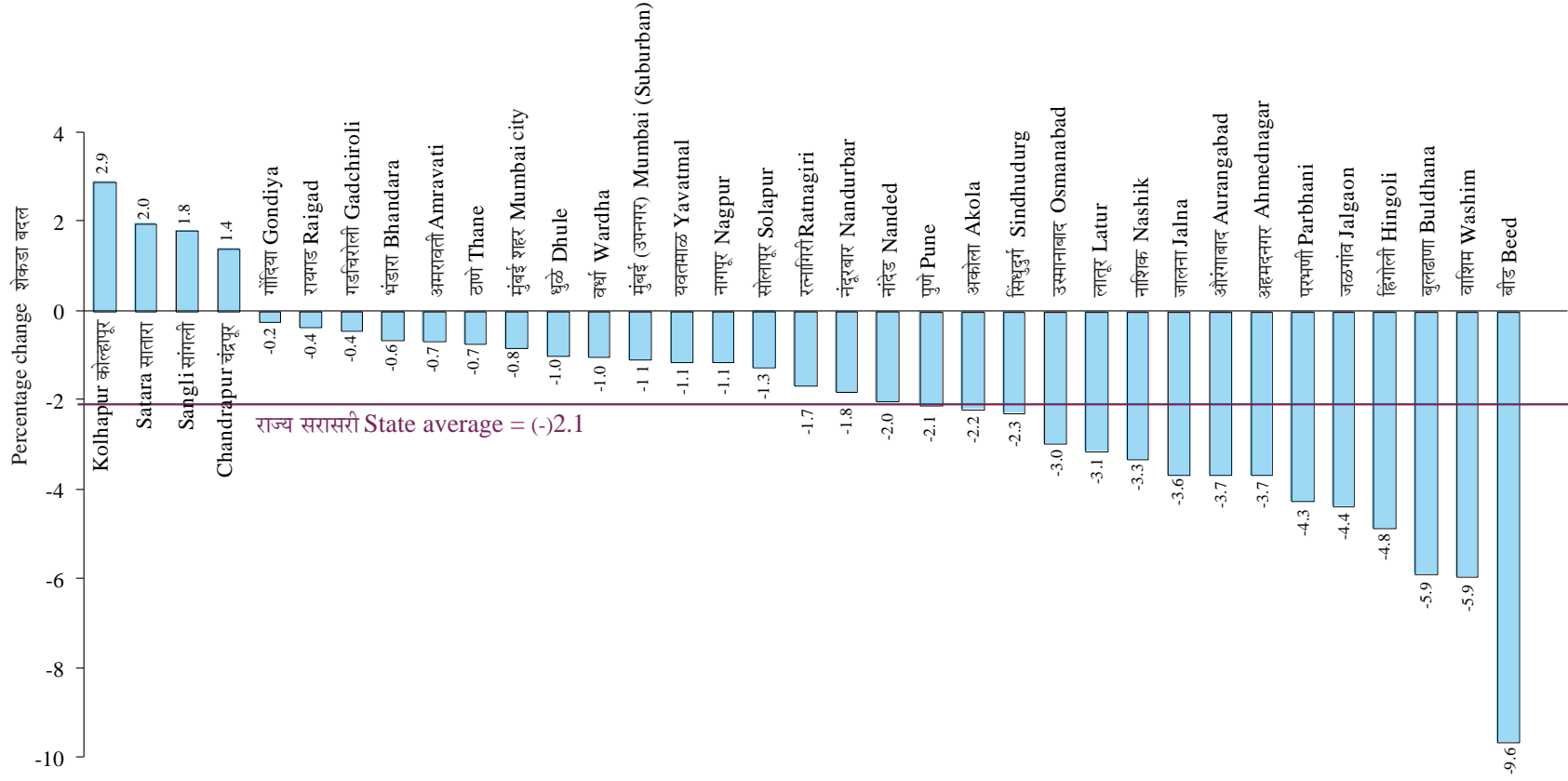

Female Literacy Rate in Maharashtra (2011)

Decadal percentage change in child sex ratio (Age 0-6 years) (2001-11)

बाल लिंग गुणोत्तरातील दशवार्षिक बदल (वयोगट ०-६ वर्ष) (२००१-११)

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	साक्षरतेची टक्केवारी / Percentage of Literacy								
		ग्रामीण / Rural			नागरी / Urban			एकूण/ Total		
		पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total
(1)	(2)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)
1	मुंबई शहर	---	---	---	91.5	86.5	89.2	91.5	86.5	89.2
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	92.9	86.4	89.9	92.9	86.4	89.9
3	ठाणे	79.3	61.5	70.6	91.3	85.3	88.6	88.7	79.8	84.5
4	रायगड	86.4	71.2	78.8	93.6	87.2	90.6	89.1	76.9	83.1
5	रत्नागिरी	90.0	71.7	80.1	95.4	90.2	92.7	90.9	74.5	82.2
6	सिंधुदुर्ग	91.2	78.4	84.6	94.1	90.0	92.1	91.6	79.8	85.6
	कोकण विभाग	84.8	68.5	76.6	92.2	86.1	89.4	90.7	82.0	86.6
7	नाशिक	84.7	69.3	77.2	92.7	85.2	89.1	88.2	76.1	82.3
8	धुळे	75.2	59.1	67.3	90.3	82.9	86.7	79.5	65.8	72.8
9	नंदुरबार	68.0	51.5	59.7	91.1	81.5	86.6	72.2	56.5	64.4
10	जळगाव	83.3	65.6	74.8	89.7	81.0	85.5	85.4	70.6	78.2
11	अहमदनगर	85.5	67.9	76.9	92.0	82.9	87.6	86.8	70.9	79.1
	नाशिक विभाग	81.8	65.0	73.6	91.6	83.4	87.6	84.9	70.7	78.0
12	पुणे	88.3	73.3	81.0	92.5	86.1	89.4	90.8	81.1	86.2
13	सातारा	88.7	74.2	81.4	92.5	85.4	89.0	89.4	76.3	82.9
14	सांगली	87.4	72.1	79.8	90.6	81.8	86.2	88.2	74.6	81.5
15	सोलापूर	82.8	64.6	74.1	89.7	76.4	83.1	85.0	68.5	77.0
16	कोल्हापूर	86.8	69.7	78.4	92.4	83.9	88.3	88.6	74.2	81.5
	पुणे विभाग	86.8	70.8	78.9	91.9	84.0	88.1	88.9	76.2	82.7
	उर्वरित महाराष्ट्र *	84.5	68.1	76.4	92.0	85.1	88.8	88.6	77.1	83.1
17	औरंगाबाद	83.9	61.1	72.9	91.8	81.5	86.8	87.4	70.1	79.0
18	जालना	80.3	57.5	69.2	86.8	75.4	81.2	81.5	61.0	71.5
19	परभणी	81.1	59.0	70.3	86.1	73.9	80.1	82.6	63.6	73.3
20	हिंगोली	86.2	66.9	76.8	90.9	80.2	85.7	86.9	69.0	78.2
21	बीड	84.1	64.7	74.7	91.5	80.3	86.0	85.6	67.8	77.0
22	नांदेड	82.6	62.1	72.6	88.7	76.9	83.0	84.3	66.1	75.5
23	उस्मानाबाद	84.7	68.4	76.9	91.5	80.7	86.3	85.8	70.5	78.4
24	लातूर	83.0	66.7	75.1	88.6	78.2	83.6	84.4	69.6	77.3
	औरंगाबाद विभाग	83.1	63.1	73.4	89.8	78.7	84.4	84.9	67.4	76.4
	मराठवाडा	83.1	63.1	73.4	89.8	78.7	84.4	84.9	67.4	76.4
25	बुलढाणा	89.7	73.5	81.9	93.5	84.4	89.1	90.5	75.8	83.4
26	अकोला	91.3	80.3	85.9	94.0	88.4	91.2	92.3	83.5	88.0
27	वाशिम	90.2	73.6	82.2	92.4	84.0	88.3	90.5	75.5	83.2
28	अमरावती	90.1	79.8	85.1	93.9	89.0	91.5	91.5	83.1	87.4
29	यवतमाळ	87.9	72.6	80.5	94.7	87.6	91.2	89.4	75.9	82.8
	अमरावती विभाग	89.6	75.6	82.8	93.9	87.5	90.7	90.8	79.0	85.0
30	वर्धा	89.9	78.3	84.3	96.1	89.0	92.6	91.9	81.8	87.0
31	नागपूर	87.6	75.9	81.9	94.2	88.4	91.4	92.1	84.5	88.4
32	भंडारा	89.4	74.6	82.1	94.4	87.1	90.7	90.4	77.1	83.8
33	गोंदिया	91.3	75.9	83.6	95.6	87.4	91.5	92.0	77.9	85.0
34	चंद्रपूर	83.7	67.1	75.5	92.5	83.7	88.2	86.8	73.0	80.0
35	गडचिरोली	80.9	64.0	72.5	93.7	84.2	89.0	82.3	66.3	74.4
	नागपूर विभाग	87.0	72.5	79.9	94.1	87.5	90.9	90.0	78.9	84.5
	विदर्भ	88.4	74.2	81.5	94.0	87.5	90.8	90.4	78.9	84.8
	महाराष्ट्र राज्य	85.1	68.5	77.0	92.1	84.9	88.7	88.4	75.9	82.3

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

साक्षरतेची टक्केवारी/ Percentage of Literacy		अपंग व्यक्तींची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of disabled persons to total population	सर्वसाधारण पर्जन्यमान (मिलि-मीटरमध्ये) / Normal Rainfall (in mm.)	दर लाख रुग्णालयांची संख्या/ Number of hospitals per lakh of population	दर लाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक/सहाय्यित वैद्यकीय संस्थांतील खाटांची संख्या/ Number of beds in public/ aided medical institutions per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे प्रकाशित आजारामुळे नोंदलेल्या मृतांची संख्या / Number of registered deaths by all diseases per lakh population	District
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०१०-११)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२)
(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(2)
87.5	83.4	3.2	---	0.4	156	596	Mumbai City
85.3	82.0	2.6	---	---	---	---	Mumbai Suburban
84.7	58.9	2.3	2,528	11	48	502	Thane
86.3	57.6	2.3	3,150	9	143	642	Raigad
82.5	65.1	2.1	3,511	9	55	717	Ratnagiri
80.7	81.9	2.8	3,478	19	56	753	Sindhudurg
85.2	60.4	2.5	---	6	111	582	KONKAN DIV.
82.5	66.6	1.9	1,074	6	41	489	Nashik
75.4	50.9	2.8	567	9	50	507	Dhule
76.9	55.0	1.7	877	7	44	665	Nandurbar
73.7	58.9	3.3	702	11	43	536	Jalgaon
76.5	62.2	2.7	497	7	27	528	Ahmednager
77.8	59.7	2.5	---	8	39	526	NASHIK DIV.
81.6	73.1	2.4	830	6	75	523	Pune
79.5	73.0	3.2	922	16	33	597	Satara
78.0	76.2	3.3	552	8	43	702	Sangli
72.5	70.5	2.7	560	7	47	567	Solapur
77.8	80.0	2.8	1,899	15	36	620	Kolhapur
78.3	73.2	2.8	---	9	53	581	PUNE DIV.
80.1	61.0	2.6	---	7	74	568	REST OF MAHA*
76.1	62.8	2.7	675	7	83	462	Aurangabad
66.2	64.8	3.4	688	24	93	389	Jalna
69.4	66.7	3.4	777	9	26	391	Parbhani
75.5	72.2	2.6	885	2	62	359	Hingoli
73.0	68.9	2.3	669	4	91	517	Beed
73.2	70.6	2.7	944	10	51	336	Nanded
73.5	68.2	3.0	742	3	44	525	Osmanabad
72.5	72.3	3.1	789	9	36	404	Latur
72.8	68.8	2.9	---	9	63	424	AURANGABAD DIV.
72.8	68.8	2.9	---	9	63	424	MARATHWADA
78.6	68.6	2.8	713	8	44	532	Buldhana
83.2	79.2	2.6	735	8	61	556	Akola
80.5	74.7	2.7	844	9	31	419	Washim
84.6	75.0	2.7	861	9	111	608	Amravati
82.8	76.1	2.4	962	8	58	531	Yavatmal
82.0	75.2	2.6	---	8	67	545	AMRAVATI DIV.
86.6	78.9	2.2	967	5	42	628	Wardha
88.5	82.2	2.4	1,037	14	107	648	Nagpur
85.6	79.2	3.7	1,330	8	69	661	Bhandara
87.2	79.0	2.0	1,413	4	44	659	Gondiya
82.2	73.8	3.6	1,194	3	40	619	Chandrapur
78.8	68.0	2.2	1,416	3	61	563	Gadchiroli
86.1	76.0	2.7	---	8	72	635	NAGPUR DIV.
84.1	75.7	2.7	---	8	70	592	VIDARBHA REGION
79.7	65.7	2.6	---	8	71	550	MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक /

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	दर लाख लोकसंख्येमागे शैक्षणिक संस्थांची संख्या / Number of educational institutions per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे पटावरील विद्यार्थ्यांची संख्या/ (हजारांत) Number of students enrolment per lakh population (In Thousand)	दर हजार लोकसंख्येमागे पूर्व प्राथमिक ते उच्च माध्यमिक विद्यार्थ्यांची पटावरील संख्या / Number of pre- primary to higher secondary school students enrolment per thousand population	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक व माध्यमिक शाळांतील प्रशिक्षित शिक्षकांची एकूण शिक्षकांशी टक्केवारी / Percentage of trained teachers to total teachers in pre-primary, primary and secondary schools (\$)	प्राथमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या / Number of students per teacher in primary schools	माध्यमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या Number of students per teacher in secondary schools	
	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	
(1)	(2)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)
1 मुंबई शहर							
2 मुंबई उपनगर		25	13	134	99	38	29
3 ठाणे		71	20	196	99	38	37
4 रायगड		148	20	200	99	25	29
5 रत्नागिरी		174	17	168	99	19	33
6 सिंधुदुर्ग		183	16	157	100	17	27
कोकण विभाग		64	16	162	99	33	32
7 नाशिक		89	20	202	99	36	32
8 धुळे		95	22	218	99	32	30
9 नंदुरबार		132	21	210	99	28	26
10 जळगाव		73	20	204	99	34	26
11 अहमदनगर		110	20	199	99	31	29
नाशिक विभाग		95	20	204	99	33	29
12 पुणे		75	19	187	98	31	29
13 सातारा		121	17	174	99	24	28
14 सांगली		92	18	182	99	29	29
15 सोलापूर		100	20	199	99	30	34
16 कोल्हापूर		86	18	176	99	28	31
पुणे विभाग		90	18	185	99	29	30
उर्वरित महाराष्ट्र *		80	18	180	99	32	30
17 औरंगाबाद		97	22	224	99	31	31
18 जालना		112	22	221	97	33	33
19 परभणी		101	22	221	99	30	31
20 हिंगोली		102	21	213	100	33	36
21 बीड		131	24	235	99	27	26
22 नांदेड		104	21	209	99	31	32
23 उस्मानाबाद		100	19	186	100	28	29
24 लातूर		101	24	236	99	29	30
औरंगाबाद विभाग		106	22	220	99	30	30
मराठवाडा		106	22	220	99	30	30
25 बुलढाणा		89	21	211	99	31	36
26 अकोला		88	19	187	99	30	29
27 वाशिम		110	23	226	99	32	36
28 अमरावती		91	18	184	99	29	31
29 यवतमाळ		114	20	200	99	29	25
अमरावती विभाग		98	20	199	99	30	30
30 वर्धा		101	17	169	100	24	22
31 नागपूर		75	18	181	99	29	24
32 भंडारा		101	19	191	100	26	30
33 गोंदिया		119	20	204	100	26	26
34 चंद्रपूर		101	18	178	99	24	31
35 गडचिरोली		191	20	203	99	21	22
नागपूर विभाग		100	18	185	99	26	26
विदर्भ		99	19	191	99	28	28
महाराष्ट्र राज्य		88	19	189	99	30	30

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून
\$ पूर्वे प्राथमिक वगळून

Districtwise selected indicators

दर दशलक्ष लोकसंख्येमागे मुद्रणालयांची संख्या / Number of printing presses per million population	दर दशलक्ष लोकसंख्येमागे नियतकालिकांची संख्या/ Number of periodicals per million population	कसलेल्या निव्वळ क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of net area sown to total geographical area (Estimated)	एकापेक्षा अधिक वेळा पेरणी केलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरणी क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of area sown more than once to net sown area (Estimated)	अन्नधान्य पिकांखालील एकूण क्षेत्राची एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of total area under foodgrains to total gross cropped area (Estimated)	District
(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२)
(38)	(39)	(40)	(41)	(42)	(2)
19	42	0	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
7	11	25.6	2.2	75.6	
9	18	26.4	14.3	73.0	Raigad
9	20	29.8	4.7	42.4	Ratnagiri
18	31	26.9	13.3	55.2	Sindhudurg
13	28	26.6	7.7	61.6	KONKAN DIV.
9	36	56.9	12.5	61.5	Nashik
9	70	60.2	21.7	57.7	Dhule
14	25	49.7	22.1	56.1	Nandurbar
18	48	72.2	37.1	30.9	Jalgaon
6	39	64.2	32.5	56.2	Ahmednager
11	42	61.8	26.4	51.0	NASHIK DIV.
6	33	58.7	27.5	38.4	Pune
8	15	51.5	16.9	61.0	Satara
10	21	68.3	13.6	61.3	Sangli
10	41	68.8	11.7	54.1	Solapur
10	29	56.2	54.1	28.3	Kolhapur
8	30	61.1	22.2	47.9	PUNE DIV.
11	32	54.1	22.6	50.6	REST OF MAHA.*
15	56	68.1	67.7	37.2	Aurangabad
23	35	74.3	37.7	38.3	Jalna
20	23	77.7	85.1	48.6	Parbhani
10	31	68.4	60.6	39.9	Hingoli
20	35	70.0	35.1	45.6	Beed
23	32	67.3	33.9	41.3	Nanded
14	22	63.2	88.9	64.8	Osmanabad
16	28	72.4	48.9	50.2	Latur
18	35	69.9	54.7	45.7	AURANGABAD DIV.
18	35	69.9	54.7	45.7	MARATHWADA
13	17	69.3	40.7	41.0	Buldhana
16	37	76.3	47.9	38.4	Akola
17	34	77.1	41.6	40.5	Washim
27	32	61.5	31.1	33.7	Amravati
15	21	62.6	16.7	27.3	Yavatmal
18	27	67.0	32.8	35.5	AMRAVATI DIV.
41	39	57.8	29.2	26.5	Wardha
24	27	55.5	16.7	47.4	Nagpur
20	15	43.8	42.3	90.7	Bhandara
20	12	34.9	31.1	85.8	Gondiya
27	34	39.6	17.8	51.2	Chandrapur
13	17	12.0	24.5	83.5	Gadchiroli
25	26	37.0	23.9	56.0	NAGPUR DIV.
22	27	51.2	29.4	42.9	VIDARBHA REGION
14	31	56.5	32.9	47.0	MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	प्रमुख पिकांचे दर हेक्टरी सरासरी उत्पादन (किलोग्रॅम) / Average yield per hectare of principal crops (Kg.) [@]													
		तांदूळ / Rice	गहू / Wheat	ज्वारी / Jawar	बाजरी / Bajri	सर्व तृणधान्ये / All cereals	तूर / Tur	हरभरा / Gram	सर्व कडधान्ये / All Pulses	सर्व तृणधान्ये आणि कडधान्ये / All cereals and pulses	कापूस (रुई) / Cotton (Lint)	भुईमूग / Ground- nut	ऊस / Sugar- cane	तंबाखू / Tobacco	
(1)	(2)	(२०११-१२) (43)	(२०११-१२) (44)	२०११-१२ (45)	२०११-१२ (46)	(२०११-१२) (47)	२०११-१२ (48)	२०११-१२ (49)	२०११-१२ (50)	(२०११-१२) (51)	२०११-१२ (52)	(२०११-१२) (53)	(२०११-१२) (54)	(२०११-१२) (55)	
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
3	ठाणे	2,451	1,000	---	---	2,149	631	869	738	1,997	---	1,788	---	---	
4	रायगड	2,417	---	---	---	2,228	631	872	564	2,085	---	1,392	---	---	
5	रत्नागिरी	2,921	---	---	---	2,526	631	---	482	2,372	---	962	---	---	
6	सिंधुदुर्ग	2,694	---	---	---	2,621	---	---	661	2,485	---	1,698	---	---	
	कोकण विभाग	2,572	1,000	---	---	2,327	631	870	636	2,177	---	1,669	---	---	
7	नाशिक	1,237	1,958	995	1,025	1,840	758	712	748	1,686	349	1,031	75,659	---	
8	धुळे	671	2,292	1,457	1,095	1,599	591	904	660	1,420	294	903	69,154	---	
9	नंदुरबार	1,634	2,672	1,861	1,214	2,078	474	1,059	767	1,644	242	1,316	93,819	---	
10	जळगाव	1,500	2,324	2,110	1,426	2,547	785	1,302	876	1,926	322	1,325	73,214	---	
11	अहमदनगर	987	1,844	284	972	749	500	612	565	731	361	1,004	91,731	---	
	नाशिक विभाग	1,250	2,116	779	1,040	1,481	613	881	745	1,345	319	1,062	87,800	---	
12	पुणे	1,381	1,910	595	803	1,128	527	932	746	1,077	---	1,106	101,290	---	
13	सातारा	1,644	1,852	862	638	1,167	272	664	544	1,061	294	1,482	98,620	---	
14	सांगली	1,862	1,700	367	243	758	272	767	508	727	294	908	101,609	750	
15	सोलापूर	286	1,191	400	394	557	374	661	545	556	454	970	91,904	---	
16	कोल्हापूर	2,676	2,482	1,878	---	2,404	272	1,263	746	2,223	---	1,321	87,934	1,490	
	पुणे विभाग	2,046	1,760	525	599	1,001	357	808	602	952	326	1,246	94,948	1,147	
	उर्वरित महाराष्ट्र *	2,236	1,953	618	958	1,374	532	850	688	1,273	319	1,201	93,287	1,147	
17	औरंगाबाद	---	1,860	834	1,282	2,060	798	763	769	1,819	312	811	84,836	---	
18	जालना	---	1,401	746	1,030	1,445	526	606	534	1,110	292	818	69,861	---	
19	परभणी	353	1,578	923	926	1,021	623	689	602	863	292	916	67,802	---	
20	हिंगोली	333	1,783	1,082	1,000	1,327	801	921	748	1,029	272	1,146	66,286	---	
21	बीड	466	1,327	755	1,017	906	575	611	620	841	216	761	65,065	---	
22	नांदेड	375	1,740	1,231	---	1,291	642	781	650	968	271	1,294	73,305	---	
23	उस्मानाबाद	383	1,238	782	560	819	756	704	707	780	312	738	67,213	---	
24	लातूर	478	1,488	1,253	553	1,262	810	874	792	1,015	471	646	72,569	---	
	औरंगाबाद विभाग	407	1,567	926	1,054	1,245	699	758	681	1,038	278	907	69,997	---	
	मराठवाडा	407	1,567	926	1,054	1,245	699	758	681	1,038	278	907	69,997	---	
25	बुलढाणा	---	1,652	1,603	636	2,041	554	837	694	1,282	213	1,005	58,333	---	
26	अकोला	---	2,192	3,055	600	2,784	353	359	464	1,022	260	1,162	63,000	---	
27	वाशिम	1,000	1,224	1,147	667	1,189	548	779	677	769	276	1,173	76,000	---	
28	अमरावती	756	1,812	1,458	667	1,577	854	975	822	1,002	245	1,535	71,750	---	
29	यवतमाळ	1,000	1,716	1,285	750	1,433	865	1,290	927	1,118	252	1,299	70,319	---	
	अमरावती विभाग	773	1,706	1,708	646	1,845	691	811	720	1,067	245	1,278	69,750	---	
30	वर्धा	---	1,489	692	---	1,375	981	710	897	1,001	321	1,311	66,027	---	
31	नागपूर	1,515	1,473	712	---	1,445	800	884	820	1,164	236	825	68,571	---	
32	भंडारा	1,717	1,095	---	---	1,680	870	699	645	1,528	---	---	77,233	---	
33	गोंदिया	1,712	762	---	---	1,700	870	540	508	1,569	---	---	63,500	---	
34	चंद्रपूर	1,265	1,226	497	---	1,229	749	586	576	1,029	270	1,204	---	---	
35	गडचिरोली	1,204	1,143	607	---	1,201	870	488	485	1,122	285	---	---	---	
	नागपूर विभाग	1,496	1,392	631	---	1,457	867	763	738	1,242	285	1,042	70,436	---	
	विदर्भ	1,491	1,552	1,610	646	1,584	743	795	725	1,150	255	1,200	70,149	---	
	महाराष्ट्र राज्य	1,840	1,707	814	982	1,377	706	797	701	1,172	278	1,160	87,530	1,147	

@ Based on final estimates provided by Commissionerate of Agriculture, Pune

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

@ कृषि आयुक्तालय, पुणे मार्फत पुरविण्यात आलेल्या अंतिम अंदाजावर आधारित

Districtwise selected indicators

अन्नधान्याचे दरडोई उत्पादन (किलोग्रॅम) / Per capita foodgrains production (in kg.)	वहित धारण जमिनीचे सरासरी क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Average size of operational holdings (in hectares)	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) वहित धारकांची टक्केवारी / Percentage classification by size class (in hectare) of operational holdings						एकूण वहिती धारण क्षेत्र/ Total operational holdings(in hectares)	District
		अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर / Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4- 10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above			
(२०११-१२)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२)	
(56)	(57)	(58)	(59)	(60)	(61)	(62)	(63)		
---	---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban	
38	1.4	61.2	19.3	11.9	6.4	1.2	390,146.0	Thane	
131	1.1	71.1	15.7	8.5	3.9	0.8	338,061.0	Raigad	
136	1.2	68.3	14.8	10.2	5.6	1.1	561,647.0	Ratnagiri	
227	1.0	76.6	11.0	7.2	4.1	1.1	279,080.0	Sindhudurg	
38	1.2	69.2	15.1	9.5	5.1	1.0	1,568,934.0	KONKAN DIV.	
177	1.5	44.9	31.7	17.3	5.6	0.5	982,890.0	Nashik	
222	1.8	33.4	36.5	20.3	7.4	2.4	422,295.0	Dhule	
227	2.0	24.5	40.9	25.3	8.8	0.6	295,205.0	Nandurbar	
164	1.8	33.9	37.9	20.3	7.4	0.4	777,178.0	Jalgaon	
131	1.3	52.1	29.6	14.4	3.7	0.3	1,258,343.0	Ahmednager	
171	1.5	43.4	33.0	17.5	5.5	0.6	3,735,911.0	NASHIK DIV.	
56	1.4	56.5	24.1	13.8	4.9	0.7	1,010,668.0	Pune	
130	0.7	78.2	14.8	5.3	1.5	0.2	646,352.0	Satara	
101	1.3	61.3	21.6	12.3	4.3	0.6	675,853.0	Sangli	
78	1.9	35.5	31.9	23.5	8.2	0.9	1,260,459.0	Solapur	
104	0.7	78.9	14.2	5.3	1.5	0.2	457,795.0	Kolhapur	
84	1.2	62.7	21.1	11.7	4.0	0.5	4,051,127.0	PUNE DIV.	
86	1.3	57.4	24.0	13.3	4.7	0.6	9,355,972.0	REST OF MAHA*	
232	1.3	49.9	33.2	13.5	3.2	0.3	691,786.0	Aurangabad	
185	1.4	43.1	35.1	17.5	4.1	0.2	592,658.0	Jalna	
213	1.6	37.4	36.5	20.0	5.8	0.3	568,267.0	Parbhani	
197	1.7	36.8	35.7	20.7	6.4	0.4	358,910.0	Hingoli	
160	1.3	51.4	30.1	14.4	3.9	0.2	866,225.0	Beed	
116	1.4	42.8	36.3	17.2	3.5	0.2	826,967.0	Nanded	
274	1.9	31.2	36.5	22.5	9.1	0.8	693,517.0	Osmanabad	
166	1.6	37.9	36.6	18.9	6.3	0.4	640,681.0	Latur	
187	1.5	42.9	34.5	17.4	4.9	0.3	5,239,011.0	AURANGABAD DIV.	
187	1.5	42.9	34.5	17.4	4.9	0.3	5,239,011.0	MARATHWADA	
196	1.6	37.4	37.3	19.5	5.5	0.3	697,337.0	Buldhana	
133	1.7	34.9	39.2	19.3	6.1	0.5	418,793.0	Akola	
145	1.9	29.6	40.0	21.3	8.4	0.7	374,669.0	Washim	
110	1.7	33.8	41.3	18.1	6.2	0.6	717,590.0	Amravati	
109	2.2	10.6	49.8	29.0	9.6	0.9	838,026.0	Yavatmal	
136	1.8	29.1	41.7	21.5	7.0	0.6	3,046,415.0	AMRAVATI DIV.	
89	2.2	17.7	42.9	27.4	11.1	0.9	438,569.0	Wardha	
72	1.9	29.5	38.9	22.8	8.2	0.6	509,207.0	Nagpur	
278	0.9	68.3	22.4	7.6	1.7	0.1	207,655.0	Bhandara	
241	0.9	70.8	21.1	6.6	1.4	0.1	206,585.0	Gondiya	
118	1.8	37.2	32.1	22.2	8.1	0.5	540,915.0	Chandrapur	
188	1.7	42.5	30.8	19.4	6.7	0.7	222,730.0	Gadchiroli	
132	1.6	44.3	31.4	17.7	6.2	0.5	2,125,661.0	NAGPUR DIV.	
134	1.7	35.9	37.1	19.8	6.7	0.5	5,172,076.0	VIDARBHA REGION	
112	1.4	49.0	29.6	15.8	5.2	0.5	19,767,059.0	MAHARASHTRA	

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनींच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) टक्केवारी / Percentage classification of operated area of operational holdings by size class (in hectare)				
		अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर/ Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above
		(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)
(1)	(2)	(64)	(65)	(66)	(67)	(68)
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---
3	ठाणे	15.9	19.7	23.5	27.4	13.5
4	रायगड	24.1	20.2	21.4	21.4	12.9
5	रत्नागिरी	18.3	16.9	22.9	26.8	15.2
6	सिंधुदुर्ग	19.2	15.4	19.9	24.6	20.8
	कोकण विभाग	19.1	18.1	22.2	25.4	15.3
7	नाशिक	15.1	29.4	30.2	20.6	4.7
8	धुळे	11.7	28.9	30.1	22.7	6.5
9	नंदुरवार	8.2	28.9	33.5	24.4	4.9
10	जळगाव	11.7	30.3	30.9	23.7	3.4
11	अहमदनगर	19.9	31.8	29.0	15.6	3.8
	नाशिक विभाग	15.1	30.3	30.2	20.1	4.3
12	पुणे	18.4	25.2	27.6	20.5	8.4
13	सातारा	37.4	27.2	18.9	11.3	5.3
14	सांगली	20.6	24.3	26.5	19.7	8.8
15	सोलापूर	10.3	24.2	33.5	24.8	7.1
16	कोल्हापूर	36.2	27.4	19.6	11.7	5.1
	पुणे विभाग	21.3	25.3	27.0	19.3	7.2
	उर्वरित महाराष्ट्र *	18.4	26.1	27.5	20.6	7.4
17	औरंगाबाद	20.6	35.7	27.0	13.5	3.1
18	जालना	16.5	34.4	31.7	15.3	2.1
19	परभणी	13.3	31.6	32.8	19.5	2.9
20	हिंगोली	12.5	30.1	32.9	20.8	3.6
21	बीड	19.8	32.1	29.0	16.0	3.1
22	नांदेड	17.3	36.0	31.2	13.5	2.0
23	उस्मानाबाद	9.6	26.9	31.1	26.6	5.9
24	लातूर	14.0	31.4	30.8	20.9	2.9
	औरंगाबाद विभाग	15.9	32.5	30.6	17.9	3.2
	मराठवाडा	15.9	32.5	30.6	17.9	3.2
25	बुलढाणा	13.9	32.4	32.0	18.4	3.3
26	अकोला	13.6	32.4	29.5	19.8	4.7
27	वाशिम	10.1	29.9	29.9	24.9	5.3
28	अमरावती	13.4	33.8	27.9	20.4	4.5
29	यवतमाळ	3.1	32.6	34.1	24.1	6.1
	अमरावती विभाग	10.3	32.5	31.0	21.4	4.8
30	वर्धा	5.8	27.4	33.2	28.0	5.6
31	नागपूर	9.8	29.3	32.4	23.9	4.6
32	भंडारा	35.2	32.2	20.9	9.6	2.0
33	गोंदिया	36.1	33.2	20.1	8.9	1.8
34	चंद्रपूर	11.6	25.7	33.5	25.3	3.9
35	गडचिरोली	13.7	26.4	31.0	22.7	6.2
	नागपूर विभाग	14.9	28.3	30.4	22.1	4.3
	विदर्भ	12.2	30.8	30.8	21.7	4.6
	महाराष्ट्र राज्य	16.1	29.0	29.1	20.2	5.5

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

अ.जा.च्या वहित धारकांचे सरासरी वहित धारण क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Average size of operational holdings of S.C. holders (in hectares) (2000-01)	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) अनुसूचित जातींच्या वहित धारकांची टक्केवारी / Percentage classification of Scheduled Castes holders by size class (in hectare) of operational holdings					एकूण वहित धारण क्षेत्र (अ.जा.) / Total operational holding area of S.C. holders (in hectare)		District
	अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर / Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above			
(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२)	
(69)	(70)	(71)	(72)	(73)	(74)	(75)		
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City	
							Mumbai Suburban	
1.1	66.0	19.6	9.7	4.2	0.5	7,989.6	Thane	
0.9	72.9	15.8	7.9	3.1	0.4	10,424.9	Raigad	
1.2	69.5	15.1	9.5	4.9	0.9	36,659.8	Ratnagiri	
0.8	81.7	9.2	5.8	2.6	0.7	11,218.6	Sindhudurg	
1.0	72.5	14.4	8.4	4.0	0.7	66,292.9	KONKAN DIV.	
1.3	52.6	28.4	14.5	4.2	0.3	54,065.3	Nashik	
1.9	31.0	36.6	22.6	9.0	0.8	23,334.1	Dhule	
1.6	35.2	41.5	18.1	5.1	0.2	3,359.8	Nandurbar	
1.5	43.9	35.0	16.1	4.8	0.2	33,610.6	Jalgaon	
1.1	58.8	26.5	11.8	2.8	0.2	83,191.4	Ahmednager	
1.3	52.3	29.3	14.1	4.0	0.3	197,561.2	NASHIK DIV.	
1.1	64.0	20.8	11.1	3.6	0.4	35,576.6	Pune	
0.7	80.0	13.4	5.1	1.3	0.2	42,914.5	Satara	
0.8	76.6	15.9	6.0	1.4	0.2	27,373.1	Sangli	
1.7	38.1	33.8	21.2	6.1	0.8	88,107.3	Solapur	
0.5	87.0	8.9	3.1	0.9	0.1	25,382.6	Kolhapur	
0.9	69.6	18.3	9.2	2.6	0.3	219,353.9	PUNE DIV.	
1.1	64.2	21.4	10.7	3.3	0.4	483,208.0	REST OF MAHA.*	
1.2	52.5	34.4	11.1	1.9	0.1	27,882.3	Aurangabad	
1.3	46.3	37.2	14.1	2.3	0.1	39,397.6	Jalna	
1.4	41.1	38.8	16.6	3.4	0.1	17,727.9	Parbhani	
1.6	39.3	36.0	19.3	5.2	0.2	28,963.0	Hingoli	
1.3	51.8	30.8	14.1	3.1	0.2	37,076.2	Beed	
1.2	50.5	34.5	13.2	1.8	0.1	67,579.9	Nanded	
1.5	36.6	41.3	17.3	4.5	0.3	30,014.2	Osmanabad	
1.4	43.7	36.6	15.6	4.0	0.2	35,378.2	Latur	
1.3	46.7	35.6	14.6	3.0	0.1	284,019.2	AURANGABAD DIV.	
1.3	46.7	35.6	14.6	3.0	0.1	284,019.2	MARATHWADA	
1.4	41.2	39.5	16.0	3.2	0.1	78,285.1	Buldhana	
1.4	41.4	39.7	15.3	3.4	0.2	52,663.4	Akola	
1.6	33.3	44.0	17.6	4.9	0.3	37,963.2	Washim	
1.5	39.3	42.4	14.3	3.9	0.2	79,191.7	Amravati	
2.0	12.9	53.2	26.5	7.0	0.4	64,641.8	Yavatmal	
1.5	35.2	43.0	17.3	4.2	0.2	312,745.2	AMRAVATI DIV.	
2.0	18.7	46.4	25.6	8.8	0.5	52,486.6	Wardha	
1.8	28.2	42.9	21.8	6.7	0.4	49,005.6	Nagpur	
0.8	73.2	21.1	4.9	0.8	0.0	26,168.6	Bhandara	
0.7	76.8	18.8	3.8	0.5	0.0	18,383.3	Gondiya	
1.6	42.8	31.4	19.3	6.1	0.3	58,376.7	Chandrapur	
1.3	51.6	30.8	14.2	3.2	0.3	19,079.4	Gadchiroli	
1.4	48.7	31.6	15.0	4.4	0.3	223,500.2	NAGPUR DIV.	
1.5	41.2	37.9	16.3	4.3	0.2	536,245.5	VIDARBHA REGION	
1.3	52.4	30.3	13.5	3.6	0.3	1,303,472.7	MAHARASHTRA	

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अ.जा. - अनुसूचित जाती S.C. - Scheduled Castes

अनु- क्रमांक/ Sr. No.		अनुसूचित जातींच्या वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनींच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) टक्केवारी/Percentage classification of operated area of Scheduled Castes operational holdings by				
जिल्हा		अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर/Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above
(1)	(2)	(२०१०-११) (76)	(२०१०-११) (77)	(२०१०-११) (78)	(२०१०-११) (79)	(२०१०-११) (80)
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---
3	ठाणे	24.0	24.8	23.5	21.5	6.3
4	रायगड	28.0	23.9	23.2	19.0	5.9
5	रत्नागिरी	20.0	18.7	22.8	25.2	13.3
6	सिंधुदुर्ग	24.3	17.2	21.3	20.4	16.9
	कोकण विभाग	22.5	20.0	22.7	23.0	11.9
7	नाशिक	19.5	30.5	29.1	17.9	3.1
8	धुळे	10.2	26.8	30.6	26.8	5.6
9	नंदुरवार	14.5	36.5	29.3	18.1	1.6
10	जळगाव	16.8	33.6	29.6	17.9	2.0
11	अहमदनगर	24.8	32.4	27.2	13.3	2.2
	नाशिक विभाग	20.1	31.5	28.6	17.0	2.8
12	पुणे	23.4	25.9	26.5	18.4	5.9
13	सातारा	38.9	26.7	19.7	11.1	3.6
14	सांगली	36.2	28.5	20.9	10.2	4.2
15	सोलापूर	12.5	27.9	32.8	20.2	6.6
16	कोल्हापूर	46.1	24.7	16.7	10.3	2.2
	पुणे विभाग	26.3	27.0	25.9	15.7	5.1
	उर्वरित महाराष्ट्र *	23.2	27.9	26.5	17.3	5.1
17	औरंगाबाद	24.7	40.8	23.9	8.9	1.8
18	जालना	20.9	40.5	28.0	9.7	0.9
19	परभणी	17.2	38.2	30.6	13.1	0.9
20	हिंगोली	14.5	32.6	32.7	18.2	1.9
21	बीड	21.2	34.0	29.3	13.3	2.2
22	नांदेड	24.1	40.0	27.5	7.9	0.6
23	उस्मानाबाद	14.4	37.8	29.1	16.2	2.4
24	लातूर	18.7	35.7	28.8	15.4	1.4
	औरंगाबाद विभाग	20.2	37.7	28.5	12.1	1.4
	मराठवाडा	20.2	37.7	28.5	12.1	1.4
25	बुलढाणा	18.3	39.0	29.6	12.1	1.0
26	अकोला	19.5	38.6	27.6	12.8	1.5
27	वाशिम	14.2	38.5	28.8	16.5	2.1
28	अमरावती	18.4	39.8	25.3	14.6	1.9
29	यवतमाळ	4.3	38.9	34.6	19.4	2.9
	अमरावती विभाग	15.1	39.1	29.1	14.9	1.8
30	वर्धा	6.9	32.1	33.7	24.0	3.3
31	नागपूर	10.3	33.8	32.4	20.2	3.3
32	भंडारा	43.7	34.4	15.7	5.3	0.9
33	गोंदिया	47.3	34.8	13.7	3.5	0.7
34	चंद्रपूर	15.0	28.3	32.6	21.2	2.8
35	गडचिरोली	21.4	33.1	28.9	13.0	3.6
	नागपूर विभाग	18.6	32.1	29.0	17.6	2.7
	विदर्भ	16.6	36.1	29.0	16.0	2.2
	महाराष्ट्र राज्य	19.8	33.4	28.0	15.6	3.1

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

अ.ज.च्या वहित धारकांचे सरासरी वहित धारण क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Average size of operational holdings of S.T. holders (in hectare)	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) अनुसूचित जमातींच्या वहित धारकांची टक्केवारी / Percentage classification of Scheduled Tribes holders by size class (in hectare) of operational holdings					एकूण वहित धारण क्षेत्र अ.ज.) / Total operational holding area of S.T.holders (in hectare)	District
	अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर / Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above		
(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(2)
(81)	(82)	(83)	(84)	(85)	(86)	(87)	
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
1.9	46.8	24.9	16.4	10.1	1.9	167,612	Thane
1.3	62.7	19.7	11.2	5.4	0.9	16,759	Raigad
1.3	65.4	16.8	11.1	5.8	1.0	3,597	Ratnagiri
0.9	78.1	10.5	7.2	3.6	0.6	1,789	Sindhudurg
1.8	49.8	23.7	15.4	9.3	1.8	189,757	KONKAN DIV.
1.8	40.7	30.0	20.3	8.2	0.8	232,354	Nashik
1.8	28.7	35.1	21.9	8.0	6.3	102,201	Dhule
NA	24.1	42.1	25.2	8.0	0.5	166,425	Nandurbar
1.8	30.5	40.4	21.1	7.6	0.4	26,732	Jalgaon
1.6	48.2	27.4	17.3	6.4	0.7	82,625	Ahmednager
1.8	35.3	33.9	21.4	7.8	1.6	610,336	NASHIK DIV.
1.8	47.6	23.9	17.9	9.2	1.5	70,833	Pune
0.8	79.0	12.7	6.1	1.7	0.5	2,065	Satara
1.2	60.3	22.3	12.9	4.1	0.4	2,564	Sangli
1.9	31.1	35.2	25.2	7.7	0.8	21,123	Solapur
0.6	83.1	12.7	3.4	0.8	0.1	2,319	Kolhapur
1.7	48.6	24.7	17.6	7.9	1.2	98,905	PUNE DIV.
1.8	39.9	30.7	19.7	8.1	1.6	898,998	REST OF MAHA.*
1.3	49.6	34.6	12.9	2.7	0.2	10,452	Aurangabad
1.3	46.3	36.4	15.2	1.9	0.2	3,926	Jalna
1.5	37.2	39.6	19.5	3.7	0.1	4,901	Parbhani
NA	32.5	39.0	21.5	6.7	0.3	20,087	Hingoli
1.4	47.7	30.3	17.3	4.4	0.3	6,105	Beed
1.5	34.1	41.4	20.7	3.7	0.1	64,201	Nanded
1.8	34.5	37.5	20.4	7.1	0.6	12,089	Osmanabad
1.6	39.4	36.7	17.3	6.4	0.3	8,223	Latur
1.5	37.0	39.0	19.4	4.4	0.2	129,984	AURANGABAD DIV.
1.5	37.0	39.0	19.4	4.4	0.2	129,984	MARATHWADA
1.7	33.2	41.7	19.8	5.0	0.4	17,602	Buldhana
1.6	34.4	42.1	18.3	4.9	0.3	19,765	Akola
NA	24.4	44.0	23.2	7.8	0.6	18,801	Washim
2.1	25.9	37.8	24.8	10.7	0.8	70,362	Amravati
2.3	8.1	49.7	29.6	11.4	1.2	111,308	Yavatmal
2.1	19.9	44.1	25.5	9.6	0.8	237,838	AMRAVATI DIV.
2.1	19.9	44.0	25.7	9.8	0.6	31,481	Wardha
2.1	23.2	38.2	27.1	10.9	0.7	34,493	Nagpur
1.0	63.9	26.0	8.1	1.9	0.1	9,112	Bhandara
NA	57.9	27.6	11.2	3.2	0.2	36,713	Gondiya
1.9	35.0	30.6	24.3	9.6	0.6	82,998	Chandrapur
2.1	33.0	30.0	24.6	11.1	1.3	96,379	Gadchiroli
1.8	37.9	31.6	21.3	8.5	0.7	291,175	NAGPUR DIV.
1.9	30.5	36.8	23.0	8.9	0.7	529,013	VIDARBHA REGION
1.8	36.6	33.5	20.7	8.0	1.2	1,557,996	MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अ.ज. - अनुसूचित जमाती S.T. - Scheduled Tribes

जिल्हावार निवडक निर्देशक /

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	अनुसूचित जमातींच्या वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनींच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) टक्केवारी / Percentage classification of operated area of Scheduled Tribes operational holdings by size class (in hectare)					दर शेतकऱ्यामागे निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Net area sown per cultivator (hectare) (Estimated)	सिचनाखालील निव्वळ क्षेत्राची निव्वळ पेरणी क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of net area irrigated to net area sown
		अत्यल्प हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	१ अल्प १ ते २ हेक्टर/ Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर / Semi medium 2-4 hectare	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectare	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectare and above	(२०१०-११)	(२०११-१२)
(1)	(2)	(२०१०-११) (88)	(२०१०-११) (89)	(२०१०-११) (90)	(२०१०-११) (91)	(२०१०-११) (92)	(२०११-१२) (93)	(२००२-०३) (94)
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---	---	---
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---	---	---
3	ठाणे	11.1	18.4	23.3	31.3	15.9	0.9	8.1
4	रायगड	19.2	20.8	23.0	23.7	13.3	1.1	9.2
5	रत्नागिरी	17.9	18.7	24.4	26.0	12.9	1.1	4.2
6	सिंधुदुर्ग	20.8	16.1	21.6	23.8	17.6	1.7	13.1
	कोकण विभाग	12.0	18.6	23.2	30.5	15.6	1.1	8.0
7	नाशिक	11.7	24.3	31.0	26.4	6.5	1.0	23.6
8	धुळे	9.9	27.1	31.3	23.4	8.3	2.0	11.5
9	नंदुरवार	8.5	30.5	33.8	22.9	4.3	1.5	13.0
10	जळगाव	10.6	31.9	30.9	23.8	2.7	2.4	15.9
11	अहमदनगर	15.1	25.0	30.4	23.7	5.8	1.1	29.7
	नाशिक विभाग	10.9	26.9	31.8	24.5	6.0	1.3	21.3
12	पुणे	12.1	18.9	27.4	29.7	11.9	1.1	30.4
13	सातारा	35.2	21.6	20.0	11.8	11.4	1.0	29.9
14	सांगली	22.2	26.1	28.9	18.5	4.3	1.4	27.2
15	सोलापूर	9.6	26.6	35.2	23.2	5.3	1.7	21.7
16	कोल्हापूर	45.5	28.4	14.6	6.3	5.2	0.7	34.0
	पुणे विभाग	13.1	21.0	28.7	27.1	10.2	1.2	27.8
	उर्वरित महाराष्ट्र *	11.4	24.5	29.6	26.0	8.5	1.2	22.8
17	औरंगाबाद	21.6	38.2	25.7	12.0	2.5	1.3	15.6
18	जालना	20.4	39.7	30.4	7.4	2.2	1.4	11.8
19	परभणी	15.3	36.8	34.0	13.2	0.7	1.7	13.4
20	हिंगोली	11.0	32.3	33.1	21.1	2.4	1.5	17.1
21	बीड	17.3	30.1	32.5	17.4	2.8	1.3	23.9
22	नांदेड	13.8	38.6	34.1	12.9	0.7	1.7	10.5
23	उस्मानाबाद	12.1	30.1	30.8	23.0	4.0	1.7	20.3
24	लातूर	14.9	32.3	29.0	21.8	2.0	1.7	12.1
	औरंगाबाद विभाग	14.3	36.0	32.4	15.7	1.6	1.5	15.7
	मराठवाडा	14.3	36.0	32.4	15.7	1.6	1.5	15.7
25	बुलढाणा	13.1	34.5	30.7	16.0	5.6	1.8	6.6
26	अकोला	14.9	36.9	29.5	16.7	2.0	3.6	4.9
27	वाशिम	8.8	32.4	32.2	22.6	4.0	2.4	5.2
28	अमरावती	8.5	25.6	31.8	29.1	5.0	4.1	9.6
29	यवतमाळ	2.4	30.8	32.6	27.3	7.0	2.7	5.8
	अमरावती विभाग	6.5	30.2	31.9	25.7	5.7	2.7	6.7
30	वर्धा	7.5	30.1	33.3	25.9	3.3	2.9	7.8
31	नागपूर	6.4	26.2	34.7	28.5	4.2	2.9	19.2
32	भंडारा	31.2	35.3	21.3	9.9	2.2	1.8	24.5
33	गोंदिया	24.0	32.9	25.5	15.2	2.4	1.3	N.A.
34	चंद्रपूर	10.2	23.2	34.4	28.0	4.2	2.4	21.2
35	गडचिरोली	8.6	20.5	31.9	30.2	8.7	1.0	32.7
	नागपूर विभाग	11.3	25.0	32.0	26.4	5.3	2.1	24.4
	विदर्भ	9.2	27.3	31.9	26.1	5.5	2.4	13.4
	महाराष्ट्र राज्य	10.9	26.4	30.6	25.2	6.9	1.5	18.3

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

सिचनाखालील स्थूल क्षेत्राची पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of gross irrigated area to gross cropped area	प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्राची निर्मित सिचन क्षमतेची टक्केवारी / Percentage of actual irrigated area to irrigation potential created	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी क्षेत्रामागे लाकडी नांगरांची संख्या/ Number of wooden ploughs per 1000 hectares of net area sown	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी क्षेत्रामागे लोखंडी नांगरांची संख्या/ Number of iron ploughs per 1000 hectares of net area sown	प्रति १०,००० हेक्टर निव्वळ पेरणी क्षेत्रामागे ट्रॅक्टरांची संख्या / Number of tractors per 10,000 hectares of net area sown	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी क्षेत्रामागे कामासाठी वापरलेल्या गाई-बैलांची व म्हशी-रेड्यांची संख्या / Number of working cattle, buffaloes per 1,000 hectares of net area sown	District
(२००२-०३)	(२०१०-११)	(२००३)	(२००३)	(२००३)	(२००३)	(२)
(95)	(96)	(97)	(98)	(99)	(100)	(2)
---	---	---	---	---	---	Mumbai City
						Mumbai Suburban
8.4	13.7	440	16	28	840	Thane
9.1	13.3	396	14	4	783	Raigad
4.5	1.8	500	7	1	712	Ratnagiri
13.4	4.1	544	23	1	616	Sindhudurg
8.3	10.0	466	14	10	752	KONKAN DIV.
25.6	71.4	121	93	175	470	Nashik
12.1	76.6	53	66	39	222	Dhule
12.7	32.8	255	40	65	----	Nandurbar
11.5	69.7	50	30	75	284	Jalgaon
25.0	112.9	20	42	132	231	Ahmednager
18.9	83.2	75	54	112	353	NASHIK DIV.
29.7	104.1	42	38	125	191	Pune
31.9	97.8	47	50	107	182	Satara
25.7	54.2	22	35	68	137	Sangli
23.1	102.6	22	38	49	141	Solapur
20.4	67.6	105	53	129	246	Kolhapur
26.2	87.2	42	41	91	173	PUNE DIV.
21.2	82.8	100	44	92	313	REST OF MAHA.*
12.8	62.8	24	52	58	302	Aurangabad
13.9	58.9	28	35	35	317	Jalna
10.3	41.5	51	39	13	310	Parbhani
14.8	84.7	133	52	23	383	Hingoli
23.8	34.0	13	41	22	297	Beed
11.8	49.7	120	26	18	326	Nanded
16.5	24.5	29	53	58	250	Osmanabad
9.5	35.9	49	81	27	280	Latur
14.3	45.5	52	46	32	305	AURANGABAD DIV.
14.3	45.5	52	46	32	305	MARATHWADA
6.1	58.4	13	36	42	345	Buldhana
5.2	26.3	31	30	53	277	Akola
3.9	47.7	42	47	42	364	Washim
8.2	45.6	37	36	36	249	Amravati
5.8	41.5	87	41	19	333	Yavatmal
6.1	44.6	45	38	36	311	AMRAVATI DIV.
9.9	24.8	58	54	13	306	Wardha
21.7	84.5	102	36	25	372	Nagpur
26.8	50.9	170	8	42	303	Bhandara
---	58.7	---	---	---	---	Gondiya
20.1	62.5	218	33	24	559	Chandrapur
33.1	38.6	675	13	31	1,567	Gadchiroli
25.9	57.5	231	33	32	589	NAGPUR DIV.
13.0	52.0	116	36	34	417	VIDARBHA REGION
17.0	67.4	92	42	60	340	MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक /

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	प्रति १००० लोकसंख्येमागे दुभत्या गाई-म्हर्शांची संख्या / Number of buffaloes in milk per 1,000 population (P)	प्रति १०० लोकसंख्येमागे पशुधनाची संख्या / Number of livestock per 100 population (P)	प्रति चौरस किलो मीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे पशुधनाची (गो-वंशीय) संख्या / Livestock (bovine) per sq.km. of total geographical area (P)	वनक्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of forest area to total geographical area	प्रति हेक्टर वनक्षेत्रामागे वनोत्पादनाचे मूल्य (रुपयांत) / Value of forest produce per hectare of forest area (Rs)	
	(२००७)	(२००७)	(२००७)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	
(1)	(2)	(101)	(102)	(103)	(104)	(105)
1 मुंबई शहर		1	---	42	14.0	---
2 मुंबई उपनगर						
3 ठाणे		15	8	68	40.6	24
4 रायगड		31	19	52	24.4	1
5 रत्नागिरी		43	28	55	0.9	166
6 सिंधुदुर्ग		51	33	49	10.7	35
कोकण विभाग		13	8	57	20.6	20
7 नाशिक		44	40	78	22.2	19
8 धुळे		51	59	65	28.6	1
9 नंदुरबार		58	62	86	40.2	3
10 जळगाव		53	35	73	17.0	68
11 अहमदनगर		116	66	95	11.2	0
नाशिक विभाग		66	49	81	20.5	18
12 पुणे		46	24	69	13.0	7
13 सातारा		83	48	67	15.2	2
14 सांगली		103	51	93	6.4	0
15 सोलापूर		84	53	73	2.5	0
16 कोल्हापूर		111	34	116	22.7	16
पुणे विभाग		76	38	80	11.0	7
उर्वरित महाराष्ट्र *		47	28	76	16.8	16
17 औरंगाबाद		40	33	62	9.1	0
18 जालना		54	44	64	1.3	0
19 परभणी		69	47	85	1.6	0
20 हिंगोली		74	51	75	6.0	0
21 बीड		93	65	87	2.4	0
22 नांदेड		67	43	86	12.3	101
23 उस्मानाबाद		94	50	72	0.9	0
24 लातूर		66	36	87	0.6	0
औरंगाबाद विभाग		67	45	77	4.8	42
मराठवाडा		67	45	77	4.8	42
25 बुलढाणा		61	48	73	12.1	15
26 अकोला		42	30	62	8.8	250
27 वाशिम		72	52	77	6.8	0
28 अमरावती		47	36	51	28.5	373
29 यवतमाळ		59	51	63	22.3	1,020
अमरावती विभाग		55	43	63	18.5	532
30 वर्धा		58	47	65	17.0	624
31 नागपूर		28	22	64	25.5	199
32 भंडारा		57	48	87	40.0	96
33 गोंदिया		60	56	93	45.2	309
34 चंद्रपूर		42	45	58	42.8	698
35 गडचिरोली		93	109	53	89.0	916
नागपूर विभाग		46	44	65	49.3	680
विदर्भ		50	43	64	60.1	643
महाराष्ट्र राज्य		51	34	72	19.9	363

P - अस्थायी/Provisional

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

शिखर व मध्यवर्ती-कृषि व विगर-कृषि पतसंस्था / Agricultural and Non-agricultural credit Societies Apex and central institutions				कृषि पत बहुउद्देशीय संस्था / Agricultural credit and multipurpose societies				District
प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution ('00)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल (कोटी रु.) / Owned capital per institution (Crore Rs.)	प्रति संस्था ठेवी (कोटी रुपये) / Deposits per institution (Crore Rs.)	प्रति संस्था पतपुरवठा (कोटी रुपये) / Credit per institution (Crore Rs.)	प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution ('00)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल ('००० रु.) / Owned capital per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था ठेवी ('००० रु.) / Deposits per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था पतपुरवठा ('००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.)	
(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२)
(106)	(107)	(108)	(109)	(110)	(111)	(112)	(113)	
77	1,089	5,892	8	---	---	---	---	Mumbai City
								Mumbai Suburban
51	341	1,931	---	373	564	264	1,258	Thane
20	112	1,028	---	696	167	7	362	Raigad
19	69	593	---	813	849	108	907	Ratnagiri
9	62	589	---	739	864	47	1,980	Sindhudurg
51	617	3,464	4	629	654	136	1,155	KONKAN DIV.
91	3	24	---	608	2,976	76	13,148	Nashik
38	220	900	---	502	800	8	678	Dhule
**	**	**	**	659	536	1	1,807	Nandurbar
71	602	1,809	1	531	1,316	48	5,176	Jalgaon
67	346	2,906	2	665	2,369	21	5,915	Ahmednager
67	293	1,410	1	602	1,985	38	6,752	NASHIK DIV.
116	561	4,286	43	478	1,941	40	9,715	Pune
27	225	2,088	1	611	1,447	13	4,934	Satara
42	279	1,460	2	710	2,187	57	5,424	Sangli
43	300	1,169	2	465	2,986	34	5,186	Solapur
105	309	2,073	1	461	649	194	1,013	Kolhapur
63	329	2,041	8	520	1,706	84	4,892	PUNE DIV.
58	449	2,533	5	561	1,694	73	3,916	REST OF MAHA.*
16	292	941	---	265	448	---	7,513	Aurangabad
14	108	356	---	549	287	13	2,036	Jalna
26	250	608	---	485	725	8	1,494	Parbhani
**	**	**	**	437	592	51	2,303	Hingoli
29	243	940	1	531	198	18	1,914	Beed
24	383	580	2	403	295	---	536	Nanded
23	366	532	2	633	795	30	9,398	Osmanabad
17	201	691	1	662	475	10	3,517	Latur
21	263	664	1	483	435	13	3,346	AURANGABAD DIV.
21	263	664	1	483	435	13	3,346	MARATHWADA
27	217	730	---	616	645	50	5,323	Buldhana
25	175	973	1	508	474	24	2,522	Akola
**	**	**	**	6417	917	17	11,963	Washim
31	209	552	---	563	524	55	3,012	Amravati
18	224	875	9	671	840	76	8,130	Yavatmal
25	206	782	2	1,515	675	48	5,979	AMRAVATI DIV.
8	157	403	1	433	655	5	3,444	Wardha
28	349	974	10	385	417	59	2,767	Nagpur
13	82	409	---	436	498	24	3,103	Bhandara
8	69	328	---	690	433	76	3,682	Gondiya
19	121	912	9	399	343	20	1,155	Chandrapur
6	59	351	---	432	192	12	1,203	Gadchiroli
14	139	563	3	448	430	34	2,526	NAGPUR DIV.
18	166	651	3	998	556	41	4,304	VIDARBHA REGION
39	331	1,621	4	649	1,125	51	4,528	MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

** Information of the reorganised districts is not available seperately.

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	बिगर-कृषि पतसंस्था / Non-agricultural credit societies				सहकारी पणन संस्था / Co-operative marketing societies			
		प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution (२००९-१०)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल ('००० रु.)/ Owned capital per institution ('000 Rs.) (२००९-१०)	प्रति संस्था ठेवी ('००० रु.) / Deposits per institution ('000 Rs.) (२००९-१०)	प्रति संस्था पतपुरवठा ('००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.) (२००९-१०)	प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution (२००९-१०)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल ('००० रु.) / Owned capital per institution ('000 Rs.) (२००९-१०)	प्रति संस्था पतपुरवठा ('००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.) (२००९-१०)	
(1)	(2)	(114)	(115)	(116)	(117)	(118)	(119)	(120)	
1	मुंबई शहर	1,837	7,625	10,517	2,583	4,500	426,200	25,956,750	
2	मुंबई उपनगर								
3	ठाणे								
4	रायगड								
5	रत्नागिरी								
6	सिंधुदुर्ग								
	कोकण विभाग	1,392	9,956	30,845	3,197	1,302	8,952	413,103	
7	नाशिक	995	9,806	35,729	238	540	873	468	
8	धुळे	545	3,781	20,852	311	390	200	421	
9	नंदुरवार	749	4,159	17,719	909	714	731	103	
10	जळगाव	935	5,636	29,387	726	769	1,297	368	
11	अहमदनगर	901	6,711	37,557	781	593	1,290	714	
	नाशिक विभाग	884	6,773	31,720	568	607	929	431	
12	पुणे	451	4,217	14,631	777	427	958	2,195	
13	सातारा	697	4,585	28,633	1,627	692	1,597	569	
14	सांगली	1,845	4,752	21,431	200	600	1,093	1,173	
15	सोलापूर	688	6,798	36,102	2,337	512	1,188	128	
16	कोल्हापूर	1,751	2,962	13,508	152	131	865	625	
	पुणे विभाग	1,056	4,443	20,574	883	259	953	853	
	उर्वरित महाराष्ट्र *	1,112	6,583	26,168	1,476	477	1,716	40,452	
17	औरंगाबाद	542	3,195	14,856	3,131	11,909	1,941	1,859	
18	जालना	871	4,261	8,077	1,925	1,308	631	1,185	
19	परभणी	394	11	59	70	579	305	2,121	
20	हिंगोली	776	4,513	41,462	1,434	1,200	600	13,740	
21	बीड	422	5,905	25,646	14,155	43	19	40	
22	नांदेड	392	4,770	8,216	9,811	97	424	606	
23	उस्मानाबाद	593	4,082	17,460	1,607	179	154	482	
24	लातूर	409	1,615	7,684	914	462	546	1,546	
	औरंगाबाद विभाग	511	3,605	14,803	4,893	1,107	351	853	
	मराठवाडा	511	3,605	14,803	4,893	1,107	351	853	
25	बुलढाणा	1,629	5,733	8,300	460	1,640	1,328	368	
26	अकोला	826	10,969	107,615	1,051	750	3,705	130	
27	वाशिम	667	4,642	27,383	2,606	33,750	2,775	275	
28	अमरावती	571	4,388	14,530	365	810	1,914	367	
29	यवतमाळ	616	5,076	42,671	752	2,765	2,929	871	
	अमरावती विभाग	945	6,052	34,489	759	4,286	2,412	401	
30	वर्धा	598	6,986	18,915	965	667	1,944	406	
31	नागपूर	972	7,181	27,178	2,531	1,529	1,441	1,418	
32	भंडारा	649	2,496	14,704	333	1,000	1,700	400	
33	गोंदिया	381	1,723	4,620	217	1,667	950	2,250	
34	चंद्रपूर	420	3,659	5,087	67	1,077	600	1,177	
35	गडचिरोली	287	1,382	2,806	128	667	500	300	
	नागपूर विभाग	718	5,295	18,095	1,377	1,090	1,312	967	
	विदर्भ	810	5,600	24,713	1,128	2,930	1,946	641	
	महाराष्ट्र राज्य	995	6,081	24,605	1,825	802	1,512	30,341	

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

सहकारी उत्पादक संस्था / Co-operative productive enterprises		प्रति चालू कारखान्यामागे कामगारांची संख्या / Number of factory workers per working factory	प्रति लाख लोकसंख्येमागे कारखान्यांतील कामगारांची संख्या / Number of factory workers per lakh population	जिल्ह्यातील कारखान्यांतील कामगारांची राज्यातील एकूण कारखान्यांतील कामगारांशी टक्केवारी / Percentage of factory workers in district to factory workers in the State	विद्युतीकरण झालेल्या नगरे व गावांची एकूण नगरे व गावांशी टक्केवारी / Percentage of towns & villages electrified to total number of towns & villages	District	
प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल (‘००० रु.) / Owned capital per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था पतपुरवठा (‘००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.)					
(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११-१२)	
(121)	(122)	(123)	(124)	(125)	(126)	(127)	
25	285	707	47	1,592	13.5	100.0	Mumbai City
104	487	749	54	4,182	23.1	100.0	Mumbai Suburban
161	1156	1,296	73	3,634	5.0	99.8	Thane
157	284	527	54	977	1.0	100.0	Raigad
185	425	634	24	340	0.2	98.3	Ratnagiri
105	495	778	53	2,525	42.8	99.7	Sindhudurg
87	163	372	52	1,729	5.5	100.0	KONKAN DIV.
103	2,697	8,338	31	507	0.5	100.0	Nashik
70	360	1,869	33	197	0.2	85.0	Dhule
130	415	1,028	39	759	1.8	100.0	Nandurbar
62	229	619	41	791	2.0	100.0	Jalgaon
85	524	1,560	45	1,007	10.0	97.9	Ahmednager
64	158	585	96	4,901	23.5	99.8	NASHIK DIV.
70	959	1,279	71	1,102	1.9	100.0	Pune
478	2,356	2,939	41	1,146	1.9	100.0	Satara
114	824	1,367	10	865	2.1	100.0	Sangli
124	4,111	4,768	45	2,016	4.5	99.8	Solapur
143	2,070	2,617	54	2,642	33.9	99.9	Kolhapur
121	1,435	2,097	52	2,183	86.6	99.1	PUNE DIV.
71	25	74	70	1,972	3.7	100.0	REST OF MAHA.*
76	483	670	42	590	0.6	100.0	Aurangabad
52	84	9	36	123	0.1	100.0	Jalna
76	1,343	109	47	593	0.4	100.0	Parbhani
71	367	622	18	126	0.2	100.0	Hingoli
107	201	133	87	99	0.2	100.0	Beed
112	171	89	39	322	0.3	100.0	Nanded
62	339	247	36	77	0.1	100.0	Osmanabad
80	259	282	55	559	5.5	100.0	Latur
80	259	282	55	559	5.5	100.0	AURANGABAD DIV.
160	1,315	1,922	25	350	0.5	99.6	MARATHWADA
114	1,049	862	19	432	0.5	100.0	Buldhana
92	691	646	14	474	0.3	100.0	Akola
118	651	904	29	299	0.5	99.1	Washim
92	324	529	15	61	0.1	100.0	Amravati
113	712	926	21	292	1.8	99.7	Yavatmal
115	1,929	2,791	91	930	0.7	100.0	AMRAVATI DIV.
85	596	863	42	1,429	3.9	99.1	Wardha
98	57	280	35	320	0.2	100.0	Nagpur
103	54	389	8	118	0.1	100.0	Bhandara
184	86	725	412	795	1.0	100.0	Gondiya
130	175	629	17	145	0.1	97.6	Chandrapur
108	559	976	48	885	6.1	99.3	Gadchiroli
111	638	950	37	602	7.9	99.5	NAGPUR DIV.
111	1,058	1,528	51	1,598	100.0	99.4	VIDARBHA REGION
							MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	घरगुती विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास) / Per capita domestic consumption of electricity (kwh)	औद्योगिक कारणासाठी विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास) / Per capita industrial consumption of electricity (kwh)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे मोटर वाहनांची संख्या / No. of motor vehicles per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे रस्त्यांची लांबी (कि.मी.) / Road length per lakh population (km)	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी (कि.मी.) / Road length per 100 sq.km.of geographical area (km)†	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे लोहमार्गाची लांबी (कि.मी.) / Railway route length per 100 sq.km. of geographical area (km)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे लोहमार्गाची लांबी (कि.मी.) / Railway route length per lakh population (km)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल व तार कार्यालयांची संख्या / Number of posts and telegraph offices per lakh population	
(1)	(2)	(२०११-१२) (128)	(२०११-१२) (129)	(२०११-१२) (130)	(२०११-१२) (131)	(२०११-१२) (132)	(२०११-१२) (133)	(२०११-१२) (134)	(२०११-१२) (135)
1	मुंबई शहर	428.6	164.8	13,188	0.32	8	16.8	0.7	2
2	मुंबई उपनगर	387.7	918.5	22,276	72	75	3.2	3.1	4
3	ठाणे	135.1	1,208.9	21,015	215	75	4.8	13.7	18
4	रायगड	122.3	167.8	5,927	391	90	2.4	10.5	35
5	रत्नागिरी	125.7	29.1	19,692	642	119	2.1	11.2	38
6	सिंधुदुर्ग	363.1	491.3	16,543	85	85	3.4	3.4	7
	कोकण विभाग								
7	नाशिक	111.9	394.4	20,282	244	91	1.8	4.7	12
8	धुळे	94.3	140.3	13,422	279	76	0.7	2.6	2
9	नंदुरबार	47.7	44.6	5,863	318	78	1.6	6.6	29
10	जळगाव	95.4	150.1	13,012	239	86	3.5	9.7	13
11	अहमदनगर	70.5	124.5	19,043	283	76	1.3	4.7	15
	नाशिक विभाग	90.4	212.9	16,348	262	82	1.8	5.8	13
12	पुणे	273.8	734.8	39,122	162	90	2.5	4.6	9
13	सातारा	90.3	152.4	16,661	320	96	1.1	3.7	21
14	सांगली	93.4	167.5	17,777	308	106	1.7	4.9	14
15	सोलापूर	82.6	128.0	14,326	302	90	2.6	8.7	12
16	कोल्हापूर	108.0	517.4	19,813	184	97	0.6	1.2	14
	पुणे विभाग	160.9	431.0	25,307	232	94	1.9	4.7	13
	उर्वरित महाराष्ट्र *	229.6	402.2	19,324	177	88	2.2	4.4	10
17	औरंगाबाद	119.2	437.6	21,397	292	97	1.1	3.2	11
18	जालना	60.1	573.3	10,336	257	61	1.1	4.9	10
19	परभणी	65.9	32.7	8,692	274	77	4.2	14.9	11
20	हिंगोली	49.0	26.7	7,946	292	67	0.0	0.0	10
21	बीड	61.0	38.7	6,551	389	88	0.4	2.0	14
22	नांदेड	79.2	33.2	8,014	312	97	2.1	6.9	14
23	उस्मानाबाद	76.4	32.6	7,874	348	77	0.7	3.2	17
24	लातूर	84.4	45.3	13,051	243	80	1.9	5.9	12
	औरंगाबाद विभाग	79.6	166.9	11,306	302	83	1.4	5.2	12
	मराठवाडा	79.6	166.9	11,306	302	83	1.4	5.2	12
25	बुलढाणा	91.3	62.5	8,997	188	49	0.9	3.4	14
26	अकोला	118.9	66.7	12,694	149	50	5.5	16.5	12
27	वाशिम	75.2	28.3	10,275	276	65	0.6	2.5	15
28	अमरावती	117.3	47.2	13,466	224	55	1.6	6.6	15
29	यवतमाळ	90.5	72.7	9,111	265	54	1.2	5.9	13
	अमरावती विभाग	101.0	58.2	10,959	219	54	1.7	7.0	14
30	वर्धा	150.4	355.6	11,429	294	66	2.2	9.7	13
31	नागपूर	213.2	349.4	29,403	162	81	4.0	8.0	7
32	भंडारा	111.7	186.8	10,220	373	116	1.8	5.9	11
33	गोंदिया	89.0	44.6	10,528	434	111	3.9	15.4	13
34	चंद्रपूर	125.1	324.9	13,152	320	67	3.0	14.2	14
35	गडचिरोली	112.5	81.9	5,835	615	46	0.1	1.7	17
	नागपूर विभाग	156.7	272.9	18,208	297	72	2.3	9.4	11
	विदर्भ	130.1	170.3	14,746	260	110	2.0	8.2	12
	महाराष्ट्र राज्य	185.3	316.8	17,111	214	79	2.0	5.3	11

† सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जिल्हा परिषदेकडील रस्त्यांचा समावेश आहे./

This includes roads under Public Works Department & Zilla Parishads.

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून

Districtwise selected indicators

प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल पेट्यांची संख्या / Number of letter boxes per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे दूरध्वनींची संख्या / Number of telephones per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे वाणिज्यिक बँकांची संख्या / Number of commercial banks per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे सहकारी बँकांची संख्या / Number of Co-operative banks per lakh population	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे जिल्हा परिषदांचा खर्च (लाख रुपयांत) / Expenditure of Zilla Parishads per lakh non- municipal population (lakh Rs.)	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न (लाख रुपयांत) / Receipt of Zilla Parishads per lakh non-municipal population (lakh Rs.)	प्रति आस्थापना रोजगार (आर्थिक गणना, २००५) / Employment per establishment (Economic Census, 2005)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना, २००५) / Number of establishments per lakh population (Economic Census, 2005)	District
(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०१०-११)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२००५)	(२००५)	(2)
(136)	(137)	(138)	(139)	(140)	(141)	(142)	(143)	(2)
11	10,509	15.3	0.5	---	---	4	4,268	Mumbai City
20	5,968	9.4	0.2	3,657	6,822	3	3,639	Mumbai Suburban
76	2,939	10.2	0.4	7,779	8,007	3	3,432	Thane
118	3,250	9.1	0.3	8,256	8,234	3	3,380	Raigad
147	4,018	10.8	0.3	9,797	9,768	2	4,696	Ratnagiri
30	7,764	12.4	0.4	6,454	7,784	4	3,947	Sindhudurg
								KONKAN DIV.
47	2,467	6.4	0.8	4,014	6,149	3	2,972	Nashik
51	2,553	4.7	0.4	4,975	5,005	2	3,317	Dhule
48	N.A.	3.9	0.4	227	253	2	2,169	Nandurbar
44	2,524	5.4	0.4	4,896	4,671	2	3,348	Jalgaon
50	2,098	6.3	0.5	5,096	5,301	3	3,914	Ahmednager
48	2,195	5.8	0.5	4,223	4,819	2	3,271	NASHIK DIV.
37	4,311	11.7	0.7	5,873	6,088	3	4,319	PUNE
87	2,658	6.7	0.9	6,267	6,320	2	4,901	Nashik
44	3,516	7.5	0.8	5,988	6,120	2	6,132	Satara
35	1,873	5.9	0.9	5,470	6,037	3	3,825	Sangli
40	3,953	7.9	1.2	3,157	5,737	2	9,861	Solapur
45	3,460	8.7	0.8	5,353	6,056	2	5,508	Kolhapur
39	4,982	9.6	0.6	5,122	5,903	3	4,285	PUNE DIV.
								REST OF MAHA.*
49	2,379	7.2	0.4	3,075	5,866	2	3,739	Aurangabad
61	972	5.1	0.4	4,593	4,988	3	3,530	Jalna
46	1,701	5.1	0.6	5,321	5,310	2	2,806	Parbhani
31	N.A.	4.2	0.6	5,016	4,626	2	2,100	Hingoli
56	1,204	4.8	0.6	6,045	6,691	2	4,361	Beed
63	1,111	5.1	0.3	5,347	5,565	2	2,693	Nanded
53	1,481	5.2	0.8	5,891	5,984	2	4,285	Osmanabad
42	1,469	5.4	0.8	5,438	5,458	2	3,262	Latur
51	1,421	5.4	0.5	5,060	5,650	2	3,405	AURANGABAD DIV.
51	1,421	5.4	0.5	5,060	5,650	2	3,405	MARATHWADA
54	1,485	5.3	0.4	5,633	5,738	2	3,034	Buldhana
59	2,115	6.6	0.3	6,798	6,888	2	4,175	Akola
64	N.A.	5.0	0.1	5,043	5,164	2	3,028	Washim
58	1,744	6.4	0.4	5,967	5,267	2	3,608	Amravati
55	979	5.4	0.2	3,473	3,818	2	3,451	Yavatmal
57	1,386	5.8	0.3	5,217	5,203	2	3,476	AMRAVATI DIV.
79	1,583	7.7	0.4	3,872	4,339	2	3,935	Wardha
32	2,856	10.0	0.4	8,358	8,621	3	4,751	Nagpur
47	2,441	6.4	0.2	6,476	6,822	2	4,929	Bhandara
57	N.A.	5.8	0.2	6,687	6,912	2	4,368	Gondiya
61	1,426	7.2	0.1	7,917	8,507	2	3,318	Chandrapur
120	691	5.0	0.5	4,592	8,534	2	3,342	Gadchiroli
55	1,900	7.9	0.3	6,620	7,501	2	4,232	NAGPUR DIV.
56	1,654	6.9	0.3	5,856	6,249	2	3,869	VIDARBHA REGION
45	3,728	8.4	0.5	5,286	5,931	3	4,057	MAHARASHTRA

* Excluding Marathwada and Vidarbha Region

भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक

Selected Indicators for States in India

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक

अनु./ Sr.No.	भौगोलिक क्षेत्र (लाख चौ.कि.मी.)/ Geographical area (Lakh sq.km.)	लोकसंख्येची घनता (प्रति चौ.कि.मी.)/ Density of population (Per sq. km.)	स्त्री-पुरुष प्रमाण/ Sex ratio	अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of Scheduled Castes and Scheduled Tribes population to total population	मुख्यतः काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of main workers to total population	कृषिविषयक काम करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांशी टक्केवारी / Percentage of agricultural workers to total workers	स्त्रियांचे कामामधील सहभागाचे प्रमाण (%) / Work participation rates for females (%)	
		(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
1	आंध्र प्रदेश	2.8	308	993	23.4	39.1	59.5	36.2
2	अरुणाचल प्रदेश	0.8	17	938	68.8	34.6	57.7	35.4
3	आसाम	0.8	398	958	19.6	27.8	49.4	22.5
4	बिहार	0.9	1,106	918	17.2	20.5	73.6	19.1
5	झारखंड	0.8	414	949	38.3	20.7	63.0	29.1
6	दिल्ली	0.0	11,320	868	16.8	31.6	1.3	10.6
7	गोवा	0.0	394	973	12.0	32.6	10.1	21.9
8	गुजरात	2.0	308	919	21.5	33.7	49.6	23.4
9	हरियाणा	0.4	573	879	20.2	27.7	45.0	17.8
10	हिमाचल प्रदेश	0.6	123	972	30.9	30.1	62.9	44.8
11	जम्मू व काश्मीर	2.2	124	889	19.3	21.1	41.5	19.1
12	कर्नाटक	1.9	319	973	24.1	38.3	49.3	31.9
13	केरळ	0.4	860	1,084	10.6	27.9	17.2	18.2
14	मध्यप्रदेश	3.1	236	931	36.7	31.3	69.8	32.6
15	छत्तीसगड	1.4	189	991	43.4	32.3	74.7	39.7
16	महाराष्ट्र	3.1	365	929	21.2	38.9	52.7	31.1
17	मणिपूर	0.2	128	985	44.3	33.3	52.8	39.9
18	मेघालय	0.2	132	989	86.7	31.1	58.5	32.7
19	मिझोराम	0.2	52	976	94.5	37.8	55.8	36.2
20	नागालँड	0.2	119	931	86.5	37.5	61.7	44.7
21	ओडिशा	1.6	270	979	40.0	25.5	61.8	27.2
22	पंजाब	0.5	551	895	31.9	30.5	35.6	13.9
23	राजस्थान	3.4	200	928	31.3	30.7	62.1	35.1
24	सिक्कीम	0.1	86	890	38.4	37.7	46.5	39.6
25	तामीळनाडू	1.3	555	996	21.1	38.7	42.1	31.8
26	त्रिपूरा	0.1	350	960	49.6	29.3	44.2	23.6
27	उत्तर प्रदेश	2.4	829	912	21.3	22.3	59.3	16.8
28	उत्तराखंड	0.5	189	963	21.7	28.5	51.2	26.7
29	पश्चिम बंगाल	0.9	1,028	950	29.3	28.1	44.0	18.1
	भारत *	32.9	382	943	25.3	29.9	54.6	25.5

* केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

Selected Socio-economic Indicators for states in India

साक्षरतेचे प्रमाण / Literacy percentage ††			नागरी लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी /	राज्याच्या लोकसंख्येची भारताच्या लोकसंख्येशी टक्केवारी /	लोकसंख्येचा दशवर्षीय वृद्धिदर (टक्के) / Decennial growth rate of population (Per cent)	जन्माच्या वेळचे आयुर्मान (वर्षे) / Life expectancy at birth (2011-2015)		STATE
पुरुष / Males	स्त्रिया / Females	एकूण / Total	Percentage of urban population to total population	Percentage of state population to total population		पुरुष / Males	स्त्रिया / Females	
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२००१-२०११)	(२०११-२०१५)		
(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(2)
74.9	59.2	67.0	33.4	7.0	11.0	66.9	70.9	Andhra Pradesh
72.6	57.7	65.4	22.9	0.1	26.0	N.A.	N.A.	Arunachal Pradesh
77.9	66.3	72.2	14.1	2.6	17.1	63.6	64.8	Assam
71.2	51.5	61.8	11.3	8.6	25.4	68.6	68.7	Bihar
76.8	55.4	66.4	24.1	2.7	22.4	67.5	66.0	Jharkhand
90.9	80.8	86.2	97.5	1.4	21.2	72.2	75.8	Delhi
92.7	84.7	88.7	62.2	0.1	8.2	N.A.	N.A.	Goa
85.8	69.7	78.0	42.6	5.0	19.3	69.2	72.5	Gujarat
84.1	65.9	75.6	34.9	2.1	19.9	68.9	71.3	Haryana
89.5	75.9	82.8	10.0	0.6	12.9	70.8	74.3	Himachal Pradesh
76.8	56.4	67.2	27.4	1.0	23.6	66.5	69.3	Jammu & Kashmir
82.5	68.1	75.4	38.7	5.1	15.6	68.0	72.3	Karnataka
96.1	92.1	94.0	47.7	2.8	4.9	73.2	77.6	Kerala
78.7	59.2	69.3	27.6	6.0	20.4	64.5	65.3	Madhya Pradesh
80.3	60.2	70.3	23.2	2.1	22.6	63.0	66.0	Chhatisgarh
88.4	75.9	82.3	45.2	9.3	16.0	68.9	72.5	Maharashtra
82.3	72.4	79.2	29.2	0.2	24.5	N.A.	N.A.	Manipur
76.0	72.9	74.4	20.1	0.3	28.0	N.A.	N.A.	Meghalaya
93.4	89.3	91.3	52.1	0.1	23.5	N.A.	N.A.	Mizoram
82.8	76.1	79.6	28.9	0.2	-0.6	N.A.	N.A.	Nagaland
81.6	64.0	72.9	16.7	3.5	14.1	64.3	67.3	Odisha
80.4	70.7	75.8	37.5	2.3	13.9	69.7	72.8	Punjab
79.2	52.1	66.1	24.9	5.7	21.3	67.6	70.7	Rajasthan
86.6	75.6	81.4	25.2	0.1	12.9	N.A.	N.A.	Sikkim
86.8	73.4	80.1	48.4	6.0	15.6	68.6	71.8	Tamil Nadu
91.5	82.7	87.2	26.2	0.3	14.8	N.A.	N.A.	Tripura
77.3	57.2	67.7	22.3	16.5	20.2	66.0	66.9	Uttar Pradesh
87.4	70.0	78.8	30.2	0.8	18.8	66.0	69.5	Uttarakhand
81.7	70.5	76.3	31.9	7.5	13.8	69.2	72.1	West Bengal
80.9	64.6	73.0	31.1	100.0	17.7	67.3	69.6	INDIA *

N.A. =उपलब्ध नाही/ Not available

†† साक्षरतेची टक्केवारी सात वर्षे व त्यापेक्षा अधिक वयाच्या लोकसंख्येची आहे./
The literacy rates relate to the population aged seven years and above.

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक

अनु./ Sr. No.	जन्म दर / Birth rate	मृत्यू दर / Death rate	अभेक मृत्यू दर / Infant mortality rate @	प्रति हजार लोकसंख्यामागे प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमधील विद्यार्थी संख्या / No. of students in primary and secondary schools per thousand population (P)	चालू किंमती नुसार दरडोई उत्पन्न (रु.)/Per capita income at current prices (Rs.) पायाभूत वर्ष 2004- 05) (P)	दर शेतकऱ्या- मागे निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टर)/ Net area sown per cultivator (Hectare)	दर हेक्टरी उत्पादन (किलोग्रॅममध्ये) (त्रैवार्षिक सरासरी)/ Yeild per hectare (in kg.) (Triennial average) (P)					
							एकूण तृणधान्ये/ Total cereals	एकूण कडधान्ये/ Total pulses	एकूण अन्नधान्ये/ Total food- grains	कापूस (रुई)/ Cotton (lint)	(टनात) /Sugar- cane (In tonn)	
राज्य	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०१०-११)	(२०११-१२)	(२०१०-११)	(२००८-०९ - २०१०-११)					
(1)	(2)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)
1 आंध्र प्रदेश	17.5	7.5	43	153	71,480	1.7	3,158	744	2,523	429	77	
3 अरुणाचल प्रदेश	19.8	5.8	32	279	62,213	0.7	1,511	1,068	1,491	---	18	
2 आसाम	22.8	8.0	55	162	33,633	0.7	1,709	561	1,659	79	38	
4 बिहार	27.7	6.7	44	225	23,435	0.7	1,665	839	1,592	---	46	
5 झारखंड	25.0	6.9	39	240	35,652	0.3	1,613	735	1,436	---	66	
6 दिल्ली	17.5	4.3	28	184	175,812	0.7	3,753	1,984	3,732	---	---	
8 गोवा	13.3	6.7	11	133	192,652	4.2	2,356	1,056	2,162	---	54	
7 गुजरात	21.3	6.7	41	186	89,668	1.9	1,886	765	1,666	576	74	
9 हरियाणा	21.8	6.5	44	167	108,859	1.4	3,525	876	3,432	648	67	
10 हिमाचल प्रदेश	16.5	6.7	38	190	74,899	0.3	1,644	884	1,614	208	22	
11 जम्मू व काश्मीर	17.8	5.5	41	193	42,220	0.6	1,669	501	1,632	---	1	
12 कर्नाटक	18.8	7.1	35	170	68,374	1.6	1,991	492	1,524	352	89	
13 केरळ	15.2	7.0	12	146	83,725	3.1	2,485	862	2,437	217	105	
14 मध्यप्रदेश	26.3	8.2	59	244	38,669	1.5	1,484	778	1,205	331	41	
15 छत्तीसगड	24.9	7.9	48	219	46,573	1.2	1,273	603	1,158	213	2	
16 महाराष्ट्र	16.7	6.3	25	171	95,339	1.4	1,237	669	1,075	303	83	
17 मणिपूर	14.4	4.1	11	247	32,284	0.6	2,222	633	2,092	---	43	
18 मेघालय	24.1	7.8	52	280	52,971	0.6	1,830	866	1,798	135	3	
19 मिझोराम	16.6	4.4	34	247	N.A.	0.6	1,041	1,367	1,063	361	8	
20 नागालँड	16.1	3.3	21	153	56,638	0.7	1,729	1,099	1,656	123	39	
21 ओडिशा	20.1	8.5	57	182	46,150	1.1	1,571	476	1,398	489	63	
22 पंजाब	16.2	6.8	30	163	74,606	2.1	4,230	902	4,218	693	60	
23 राजस्थान	26.2	6.7	52	206	47,506	1.3	1,420	462	1,148	403	61	
24 सिक्कीम	17.6	5.6	26	208	121,440	0.7	1,531	938	1,431	---	---	
25 तामीळनाडू	15.9	7.4	22	173	84,496	1.2	2,811	358	2,365	424	105	
26 त्रिपूरा	14.3	5.0	29	201	50,750	0.9	2,600	712	2,553	246	51	
27 उत्तर प्रदेश	27.8	7.9	57	229	30,052	0.9	2,539	826	2,329	104	56	
28 उत्तराखंड	18.9	6.2	36	210	82,193	0.5	1,849	726	1,779	---	58	
29 पश्चिम बंगाल	16.3	6.2	32	156	54,830	1.0	2,594	809	2,539	397	80	
भारत *	21.8	7.1	44	193	61,564	1.2	2,171	660	1,879	435	68	

N.A. = उपलब्ध नाही / Not available

* केंद्रशासित प्रदेश धरून/ Includes Union Territories

P अस्थायी/ Provisional

@ छोट्या राज्यांचे व केंद्रशासित प्रदेशांचे बालमृत्यूदर त्रैवार्षिक (२००९-१०) वर आधारित/ Infant Mortality Rates for smaller States and U.T.s are based on three year (2009-10) .

Selected Socio-economic Indicators for states in India

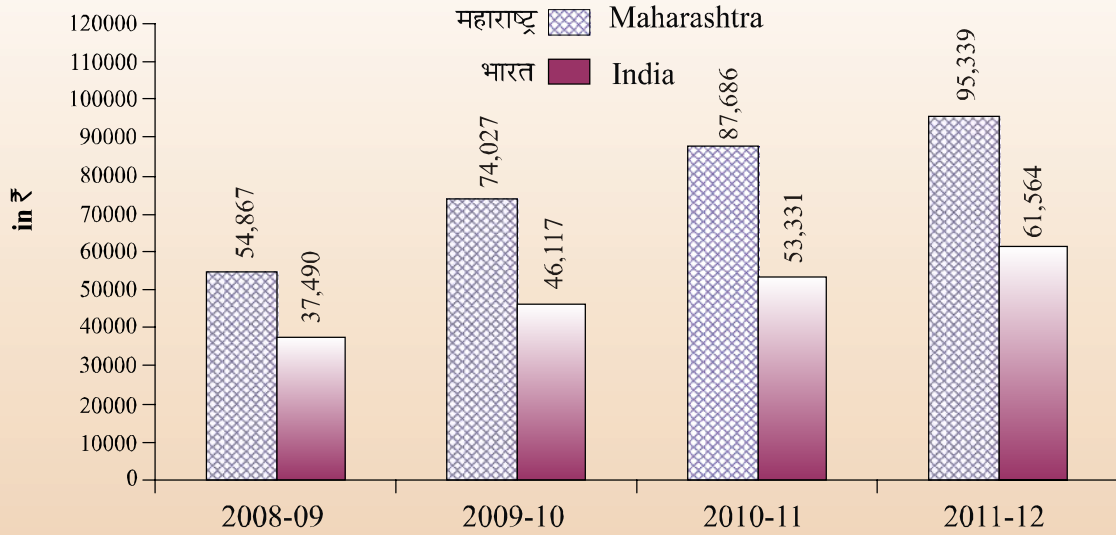
दरडोई अन्नधान्य उत्पादन (कि.ग्रं.)/ Per capita foodgrains production (Kg.)	पिकांखालील प्रति हेक्टर क्षेत्रामागे खतांचा वापर (कि.ग्रं.)/ Consumption of fertilizers per hectare of cropped area (Kg.)	स्थूल सिंचन क्षेत्राची पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of gross irrigated area to gross cropped area	वार्षिक उद्योग पाहणी				घिजेचा दरडोई घरगुती वापर (कि.वॅ.ता.)/ Per capita domestic consumption of electricity (Kwh)	घिजेचा दरडोई औद्योगिक वापर (कि.वॅ.ता.)/ Per capita industrial consumption of electricity (Kwh)	STATE
			कारखान्यांची संख्या Factories (No.)	कामगार (०००) Workers (000)	प्रति कामगार स्थूल उत्पादन (रु.०००) Gross output Per worker (Rs.000)	प्रति कामगार निव्वळ मूल्यवृद्धी (रु.०००) Net value added Per worker			
(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०१०-११)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२)
(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(2)
240.6	241.0	49.3	27,708	1,111	3,519	604	198.6	266.4	Andhra Pradesh
270.2	3.0	20.1	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	114.9	39.7	Arunachal Pradesh
160.3	66.6	4.1	3,019	150	3,527	436	48.3	42.0	Assam
94.9	188.0	61.8	3,231	109	5,522	518	24.0	16.9	Bihar
60.0	101.0	12.0	2,556	136	7,589	1,236	105.7	327.4	Jharkhand
8.4	9.4	71.9	3,849	77	5,888	796	577.8	161.9	Delhi
70.4	46.1	22.5	586	45	9,417	2,635	396.6	940.1	Goa
142.1	158.3	45.9	22,220	1,060	9,421	827	168.3	487.5	Gujarat
658.1	208.7	85.2	6,142	437	5,583	683	224.0	298.3	Haryana
210.0	58.1	20.3	2,489	116	6,948	1,858	204.8	629.1	Himachal Pradesh
130.5	106.4	42.0	861	53	4,230	764	121.4	72.0	Jammu & Kashmir
234.5	161.6	32.8	11,460	706	5,590	1,461	146.7	235.3	Karnataka
15.3	107.1	17.6	7,031	330	3,377	280	223.9	121.2	Kerala
208.4	84.7	33.7	4,286	234	6,706	812	90.8	103.6	Madhya Pradesh
292.5	99.1	28.3	2,472	138	6,727	912	135.5	232.1	Chhatisgarh
137.6	143.6	N.A.	28,215	1,321	7,611	1,187	185.3	321.3	Maharashtra
243.1	18.7	21.0	102	5	798	130	70.3	11.9	Manipur
91.6	14.9	21.9	100	9	3,688	918	130.6	196.9	Meghalaya
66.9	42.1	9.0	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	169.2	2.1	Mizoram
253.9	3.1	20.4	86	2	2,639	310	89.5	7.1	Nagaland
187.7	99.1	28.3	2,678	224	5,163	814	97.2	152.6	Odisha
1,011.3	242.5	98.0	12,593	484	3,678	680	310.0	400.6	Punjab
279.4	50.7	32.0	8,444	358	5,322	1,097	106.1	144.0	Rajasthan
181.1	0.0	13.2	61	7	7,792	4,661	186.6	262.6	Sikkim
112.9	213.7	58.2	36,996	1,595	3,821	482	256.0	346.5	Tamil Nadu
197.9	45.6	34.9	446	27	449	69	72.0	7.6	Tripura
237.0	170.0	76.3	14,090	671	4,959	554	89.7	58.4	Uttar Pradesh
183.7	134.1	48.0	2,843	273	5,293	1,121	167.1	479.1	Uttarakhand
162.3	164.4	58.2	8,402	535	4,360	384	107.7	177.2	West Bengal
206.1	141.3	44.9	217,554	10,438	5,533	802	142.4	199.7	INDIA *

N.A. = उपलब्ध नाही / Not available

P अस्थायी/ Provisional

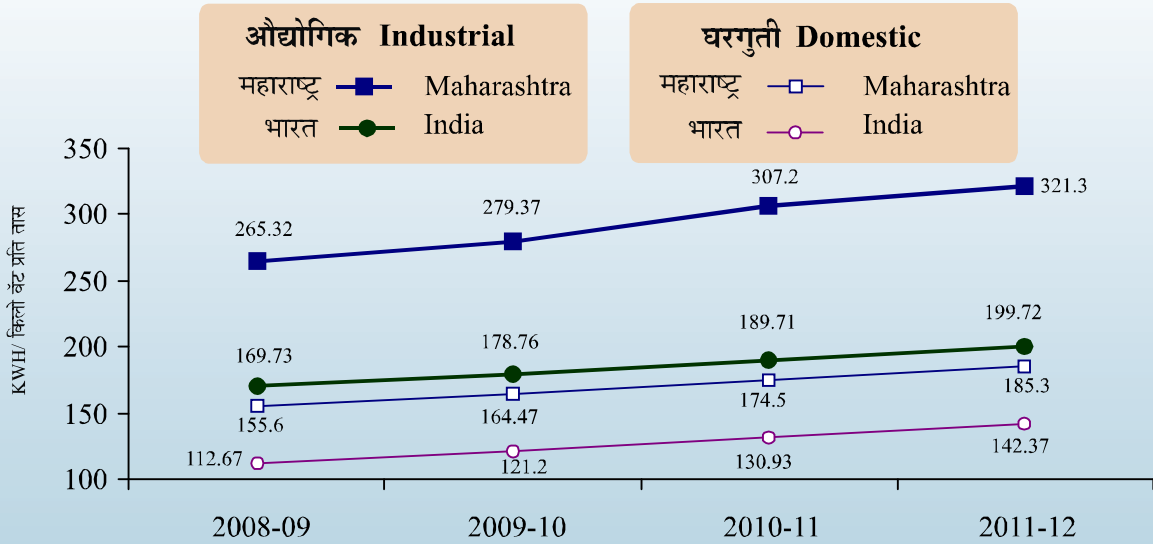
केंद्रशासित प्रदेश धरून / Central Statistical Organisation

Per capita income दरडोई उत्पन्न

Source : CSO, New Delhi & DES, Maharashtra
 आधार: केंद्रीय सांख्यिकी संघटना, नवी दिल्ली आणि अ.व सा.संचालनालय, महाराष्ट्र

Consumption of Electricity विजेचा वापर

Source : CEA, New Delhi, Tata, Best, Reliance & MAHADISCOM
 आधार: केंद्रीय उर्जा प्रधिकरण, नवी दिल्ली आणि टाटा, बेस्ट, रिलायन्स, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनु./ Sr. No.	प्रति लाख लोकसंख्येमागे मोटर वाहनांची संख्या/ No. of moter vehicles per lakh राज्य population (P)	# प्रति १०० चौरस किलोमीटर क्षेत्रामागे रस्त्यांची एकूण लांबी (किलोमीटर)/ Total Road length per 100 sq. km. * *	प्रति लाख लोकसंख्येमागे रास्त भाव /शिधावाटप दुकानांची संख्या / No. of fair shops per lakh population	अनुसूचित वाणिज्यिक बँका / Scheduled Commercial Banks			STATE	
				प्रति लाख लोकसंख्येमागे बँक कार्यालयांची संख्या / No. of banking offices per lakh population	दरडोई ठेवी (रुपये) / Per capita deposits (Rs.)	दरडोई पतपुरवडा (रुपये) / Per capita bank credit (Rs.)		
(1)	(2)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)	(43)	(2)
1	आंध्र प्रदेश	14,689	93	52	9.3	40,566	44,765	Andhra Pradesh
3	अरुणाचल प्रदेश	10,933	18	123	7.3	48,758	10,962	Arunachal Pradesh
2	आसाम	5,791	362	116	5.1	21,798	8,134	Assam
4	बिहार	2,990	147	44	4.5	14,271	4,156	Bihar
5	झारखंड	9,573	33	45	6.6	27,871	9,372	Jharkhand
6	दिल्ली	43,782	NA	13	14.0	361,554	344,658	Delhi
8	गोवा	59,347	299	27	26.5	201,825	58,354	Goa
7	गुजरात	23,848	83	28	8.8	51,189	35,694	Gujarat
9	हरियाणा	23,581	96	37	11.1	56,743	57,937	Haryana
10	हिमाचल प्रदेश	10,730	91	65	16.6	56,056	20,833	Himachal Pradesh
11	जम्मू व काश्मीर	7,311	16	41	9.1	41,784	14,316	Jammu & Kashmir
12	कर्नाटक	17,857	158	34	11.3	68,591	48,518	Karnataka
13	केरळ	20,635	554	40	13.7	57,633	43,539	Kerala
14	मध्यप्रदेश	11,214	65	28	6.3	23,036	13,167	Madhya Pradesh
15	छत्तीसगड	12,151	56	41	6.2	28,032	14,993	Chhatisgarh
16	महाराष्ट्र	17,293	133	45	7.9	139,572	121,543	Maharashtra
17	मणिपूर	7,512	86	92	3.5	17,092	5,141	Manipur
18	मेघालय	6,668	54	159	8.7	42,376	10,714	Meghalaya
19	मिझोराम	9,281	54	120	10.2	33,736	12,853	Mizoram
20	नागालँड	14,730	212	62	4.4	25,664	6,871	Nagaland
21	ओडिशा	8,954	164	73	7.8	30,512	14,316	Odisha
22	पंजाब	22,575	186	51	14.8	62,340	50,875	Punjab
23	राजस्थान	13,108	73	33	6.9	22,061	19,886	Rajasthan
24	सिक्कीम	7,097	79	226	14.2	66,992	21,459	Sikkim
25	तामीळनाडू	24,134	177	49	10.7	59,117	68,673	Tamil Nadu
26	त्रिपूरा	5,559	279	45	7.0	28,597	8,940	Tripura
27	उत्तर प्रदेश	7,730	167	35	5.7	21,284	9,373	Uttar Pradesh
28	उत्तराखंड	12,334	98	86	13.9	56,262	20,037	Uttarakhand
29	पश्चिम बंगाल	4,230	355	22	6.4	41,860	26,317	West Bengal
	भारत *	13,172	120	42	8.0	51,106	39,909	INDIA *

P अस्थायी / Provisional * केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

जवाहर रोजगार योजना आणि प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना या अंतर्गत बांधण्यात आलेले रस्ते वगळून

** यामध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपरिषदा, पाटबंधारे विभाग व वन विभागाकडील रस्त्यांचा समावेश आहे. / This includes roads under PWD, ZP, Municipal Corporations, Municipal Councils, Irrigation Dept. and Forest Dept.